

ÅRGÅNG 127 • NUMMER 8 • JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • AUGUSTI 2003

Liahona

En ren
gudstjänst,
s 2

Ett enkelt sätt
att börja med
släktforskning,
s 12

Liahona

PÅ OMSLAGET:

Foton Robert Casey, bilderna är arrangerade. Se "De faderlösa och änkor – älskade av Gud", s 2.

LILLA STJÄRNAN OMSLAGET

Foto John Luke, bilden är arrangerad. Se "Primär förr och nu", s LS14.

SE SIDAN 28

ARTIKLAR

- 2 Budskap från första presidentskapet: De faderlösa och änkor – älskade av Gud *President Thomas S Monson*
- 12 Din släktforskning: Hur du börjar *President Boyd K Packer*
- 25 Besökslärarnas budskap: Förbered dig så att du är stark i prövningarna
- 28 Mitt första uppdrag i kyrkan *Äldste John A Harris*
- 34 Jesu liknelser: Liknelsen om talenterna *Äldste Ronald A Rasband*
- 38 Jesu ord: Från uppståndelse till himmelfärd *Äldste D Lee Tobler*
- 42 Sista dagars heliga berättar
 - Tack vare Sallys leende *Jennifer L McQuade*
 - Låt vreden fara *Wanda Jo Cooke*
 - "Min himmelske Fader älskar mig" *Ricardo Lopes de Mendonça*
 - Lås bakhörren! *Kelli Allen-Pratt*
 - Välsignad genom seminariet *Juan Miguel Aguirre Encarnación*
- 48 Så kan du använda *Liahona* augusti 2003

UNGDOMSSIDORNA

- 8 Öppna ringen *Jan Pinborough*
- 18 Det är bara hår *Juli Housholder*
- 22 Frågor och svar: Varför gör inte kyrkan upp en lista som säger exakt vad jag får och inte får göra?
- 26 Ni kan säga vad ni vill *Don Carlos Vidal*
- 32 Ett nätverk av vänner *Äldste Richard H Winkel*
- 47 Visste du det här?

SE SIDAN 8

LILLA STJÄRNAN

- 2 Kom, lyssna till profetens röst: Tron lyser upp vägen *President Gordon B Hinckley*
- 4 Samlingsstunden: Föredöme för de troende *Vicki F Matsumori*
- 6 Tempelbilder
- 7 Nya vänner: Tam Hoi Hoon från Hongkong *Emily Chien och Tiffany E Lewis*
- 10 Berättelser ur Nya testamentet: Simon och prästadömet; Petrus kallar Tabita tillbaka till livet
- 14 Primär förr och nu *Christine Rappleye*

SE SIDAN LS14

Första presidentskapet:

Gordon B Hinckley, Thomas S Monson, James E Faust

De tolv kvorum:

Boyd K Packer, L Tom Perry, David B Haight, Neal A Maxwell,
Russell M Nelson, Dallin H Oaks, M Russell Ballard,
Joseph B Wirthlin, Richard G Scott, Robert D Hales,
Jeffrey R Holland, Henry B Eyring

Chefredaktör: Dennis B Neuenschwander

Rådgivande: Monte J Brough, J Kent Jolley, W Rolfe Kerr,
Stephen A West

Verkställande direktör: David L Frischknecht

Redigeringschef: Victor D Cave

Grafisk chef: Allan R Loyborg

Redaktionschef: Richard M Romney

Assisterande chefredaktörer: Marvin K Gardner,
Vivian Paulsen, Don L Searle

Redaktionspersonal: Collette Nebeker Aune, Susan Barrett,
Ryan Carr, Linda Stahle Cooper, LaRene Porter Gaunt,
Shanna Ghaznavi, Jennifer L Greenwood, Lisa Ann Jackson,
Carrie Kasten, Melvin Leavitt, Melynn Minson, Sally J Odekirk,
Adam C Olson, Judith M Paller, Jonathan H Stephenson,
Rebecca M Taylor, Roger Terry, Janet Thomas,
Paul VanDenBerghe, Julie Wardell, Kimberly Webb,
Monica Weeks

Grafikansvarig: M M Kawasaki

Bildredaktörer: J Scott Knudsen, Scott Van Kampen

Produktionschef: Jane Ann Peters

Design och produktionspersonal: Kelli Allen-Pratt,
Fay P Andrus, C Kimball Bott, Howard Brown, Thomas S Child,
Reginald J Christensen, Brent Christison, Sharri Cook, Kerry
Lynn C Herrin, Kathleen Howard, Denise Kirby, Tadd R Peterson,
Randall J Pixon, Mark W Robison, Brad Teare, Kari A Todd,
Claudia E Warner

Marknadschef: Larry Hiller

Tryckerichef: Craig K Sedgwick

Distributionschef: Kris T Christensen

Ansvarig utgivare för Kyrkorytt: Gösta Körlof

Redaktör: Birgitta Karlfeldt

Sora Hundens gata 618

136 64 Haninge

Tfn/Fax 08-745 0726

E-post: hunden618@telia.com

Översättningstjänst

Box 17558

118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

E-post: edlundcg@ldschurch.org

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din enhets
tidskriftsombud eller direkt till Göteborg Sweden Service Center,
Utländagatan 24, 412 80 Göteborg. Tel: 031-77 88 976,
fax 031-16 55 29. Priset för en helårsprenumeration är
SEK 150:00 och betalas till pg 260353-8. Skriv: "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till Liahona,
Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT
84150-3220, USA; eller e-mail till
cur-liahona-imag@ldschurch.org

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass" eller
"vägvisare") publiceras på albanska, armeniska, bulgariska,
cebuano, danska, engelska, estniska, fiji, finska, franska,
haitianska, holländska, indonesiska, isländska, italienska,
japanska, kambodjanska, kinesiska, kiribatiska, koreanska,
kroatiska, lettiska, litauiska, malagasy, marshalliska,
mongoliska, norska, polska, portugisiska, rumänska, ryska,
samoanska, singalesiska, slovenska, spanska, svenska, tagalog,
tahitiska, tamil, telugu, thailändska, tjekiska, tonga, tyska,
ukrainska, ungerska, och vietnamesiska. (Hur ofta den
utkommer varierar för olika språk.)

© 2003 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt.

Tryckt i Förenta staterna.

For Readers in the United States and Canada:

August 2003 Vol. 127 No. 8. LIAHONA (USPS 311-480)
Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North
Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is
\$10.00 per year; Canada, \$16.00 plus applicable taxes.
Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at
additional mailing offices. Sixty days' notice required for
change of address. Include address label from a recent issue;
old and new address must be included. Send USA and
Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at
address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit
card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be
taken by phone. (Canada Poste Information: Publication
Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

BREV TILL REDAKTIONEN

"SANNINGENS PELARE"

Jag är mycket tacksam för *Liabona*. Den
är trevlig att läsa, och artiklarna i den ger
exempel på vad som är utmärkande för
Kristi evangelium. Jag hoppas att alla sista
dagars heliga skaffar sig detta storslagna
hjälpmedel. Jag tyckte speciellt mycket om
budskapet från första presidentskapet,
"Sanningens pelare", i majnumret 2002.
Vi har sanningen och vi behöver uttrycka
vår tacksamhet för den varje dag.

Eduardo Arroyo Teberán,

Paraíso församling,

Barranquilla stav i Paraíso, Colombia

TACKSAM FÖR UTMÄRKTA ARTIKLAR

Innan jag blev medlem i kyrkan visade
mig den kvinna som senare blev min hustru
ett nummer av *Liabona*, och det var något
speciellt med den tidningen. Under tiden
som jag tog stegen från att undersöka kyr-
kan till att bli medlem i den, bekräftade
Anden för mig att evangeliet är sant. Jag
kände den Helige Andens stilla viskningar,
som milt manade mig att ta emot sanningen.

Jag är tacksam för min hustrus ansträng-
ningar, och jag är tacksam för våra inspire-
rade bröder och systrar som skriver sådana
utmärkta artiklar. Det är ett nöje att få

Liabona. Jag kan inte sluta läsa förrän jag
läst ut hela tidningen.

Alfredo José Cánepa,

Ytororo gren,

Fernando de la Moras södra stav,

Paraguay

"STÅ EMOT FRETELSE"

Liabona har varit till stor hjälp i mitt liv.
Jag blev djupt rörd av förslagslistan, "Stå
emot frestelse", i novembernumret 2001.
Den har hjälpt mig som missionär att över-
vinna frestelser. Jag hoppas att den också
har hjälpt andra.

Syster Shelly T Kollah,

Nigeriamissionen Port Harcourt

BÅRA VITNESBÖRD OM JESUS KRISTUS

I skolan läser vi om olika religioner.
Läraren gav mig och min vän Andressa, som
också är medlem i kyrkan, i uppdrag att
hålla ett föredrag om kyrkan.

När vi inledde vårt framförande skrat-
tade många av våra skolkamrater åt oss,
men vi gav oss inte. Vi talade om Jesu liv –
från hans födelse till hans uppståndelse.
När vi var klara, skrattade många och
retade oss. Jag blev mycket ledsen. Jag
tänkte då på missionärer som får dörrar
igenstängda rakt i ansiktet och insåg att jag
fick uppleva något liknande. Jag bar mitt
vitnesbörd om Jesus Kristus, att han gav
sitt liv och led för våra synder.

I slutet var det många lärare, bland andra
vår egen, som tackade oss för att vi hade lärt
dem en del som de inte känt till förut.

Cléa de Souza Lira, 14 år,

Potengi församling,

Natal Potengi stav, Brasilien

De faderlösa och änkorna Älskade av Gud

PRESIDENT THOMAS S MONSON

förste rådgivare i första presidentskapet

För många år sedan var jag närvarande vid en stor sammankomst med kyrkans medlemmar i Berlin. En fridsam och vörtnadsfull ande bredde ut sig under mötet när man på orgeln spelade några psalmer som preludium. Jag blickade ut över dem som satt framför mig. Det var mödrar och fäder men relativt få barn. De flesta av de som trängdes på bänkarna var kvinnor i medelåldern – och de var ensamma.

Plötsligt gick det upp för mig att detta kanske var änkor som hade förlorat sina män under andra världskriget. Min nyfikenhet krävde ett svar på min outtalade fråga, och jag bad därför den som ledde mötet att göra något slags stående upprop. När han bad alla som var änkor att vara vänliga och ställa sig upp, reste sig nästan hälften av de församlade. Deras ansikten återspeglade krigets grymma verklighet. Deras hopp hade krossats, deras liv hade förändrats och deras framtid hade på något sätt tagits ifrån dem. Bakom varje ansikte fanns ett personligt lidande. Jag riktade mina ord speciellt till dem och till alla som älskat och sedan förlorat sina käraste.

Döden visar ingen nåd

Fastän de liv, som beskrivs i tidningarnas dödsrunor i våra dagar, kanske inte är lika grymma och dramatiska, är det ändå lika gripande när den oinbjudne fiende som kallas döden inträder på vår dödliga tillvaros scen och ur våra armar rycker en kärleksfull make eller dyrbar hustru, ofta fylld med ungdomens livsglädje, samt barn och barnbarn. Döden visar ingen nåd. Döden har inget anseende till personen, utan besöker alla på sitt försåtliga sätt. Ibland kommer den efter långvarigt lidande och är till välsignelse, men i andra fall är det människor i blomman av sitt liv som fastnar i dödens grepp.

Liksom i forna dagar upprepar de tröstlösa ofta och i all tysthet den gamla frågan: "Finns då ingen balsam i Gilead?"¹ "Varför just jag? Varför just nu?" Orden i en vacker psalm ger en del av svaret:

Var skall jag finna frid, vem skall mig trösta?

Vem skall mig leda tryggt i jordlivets strid?

*När hjärtat lider av agg eller vrede,
när själen våndas svårt, var finns det frid? ...*

Han bör mitt hjärtas bön, känner min längtan

Låt oss minnas att när begravningsblommorna vissnat, blir vännernas välgångsönskningar blott minnen och de uppsända bönerna och uttalade orden förbleknar i minnets korridor. De som sörjer finner sig ofta ensamma.

*i mitt Getsemane, Herre och vän.
Han som är sanningen, vägen och livet
skänker sin frid och ger glädje igen.²*

Änkan i Sarefat

Änkans belägenhet är ett återkommande tema i skrifterna. Våra hjärtan ömmar för änkan i Sarefat. Hennes make hade dött. Hon hade ätit upp sitt lilla matförråd. Svält och död väntade. Då kom Guds profet med den till synes bryska befallningen att änkan skulle ge honom mat. Hennes svar är speciellt rörande: "Så sant HERREN, din Gud, lever, jag har inte en kaka bröd, utan bara en näve mjöl i krukans och litet olja i kannan. Jag håller just på att samla ihop ett par vedpinor och skall nu gå hem och laga till det åt mig och min son. Vi skall äta det och sedan dö."³

Elias tröstande ord genomträngde hela hennes själ:

"Var inte rädd. Gå och gör som du har sagt. Men laga först till en liten kaka åt mig och bär ut den till mig. Laga sedan till åt dig och din son.

Ty så säger HERREN, Israels Gud: Mjölet i krukans skall inte ta slut, och olja skall inte fattas i kannan ...

Då gick hon och gjorde som Elia hade sagt ...

Mjölet i krukans tog inte slut och olja fattades inte i kannan."⁴

Änkan från Nain

Änkan i Nain liknade änkan i Sarefat. I vår Herres Nya testamente återges en gripande berättelse om Mästarens ömma omsorg om den sörjande änkan:

"Därefter begav sig Jesus till en stad som heter Nain, och hans lärjungar och mycket folk följde med honom.

Just som han närmade sig stadporten, se, då bar man ut en död. Han var sin mors ende

son, och hon var änka. Mycket folk från staden gick med henne.

När Herren fick se henne, förbarmade han sig över henne och sade till henne: 'Gråt inte.'

Sedan gick han fram och rörde vid båren. Bärarna stannade och han sade: 'Unge man, jag säger dig: Stå upp!'

Då satte sig den döde upp och började tala, och Jesus gav honom åt hans mor."⁵

Vilken kraft, vilken ömhet, vilken medkänsla visade inte vår Mästare och vårt Föredöme! Också vi kan välsigna om vi bara följer hans ädla föredöme. Tillfällen finns överallt. Det behövs ögon som ser det ömkansvärda tillståndet, öron som hör ett krossat hjärtas tysta vädjan. Ja, det behövs människor fyllda av medkänsla, så att vi kan kom-

municera med varandra, inte bara genom syn och hörsel, utan såsom Frälsaren gjorde på sitt majestätiska sätt – hjärta till hjärta.

**Fäder upplever
ensamhet lika väl som
mödrar. Vi behöver
inte vänta på julen,
vi behöver inte vänta
med att reagera på
Frälsarens milda upp-
maning till oss: "Gå
du och gör som han."**

"Besök de ensamma"

Ordet *änka* tycks ha haft en ytterst viktig innebörd för vår Herre. Han förmanade sina lärjungar att akta sig för de skriftlärdes exempel, vilka spelade rättfärdiga genom sina fotsida kläder och långa böner, men som åt änkorna ur husen.⁶

Nephiterna fick den direkta varningen: "Jag skall komma till eder för att hålla dom och jag skall vara ett ivrigt vittne emot ... dem som ... förtrycka änkan."⁷

Och till profeten Joseph Smith sade han: "Förrådshuset skall fyllas med kyrkans frivilliga offer, och änkor, faderlösa och fattiga skola försörjas därmed."⁸

Änkans hem är oftast inte stort eller utsmyckat. Mången gång är det anspråkslöst till storleken och enkelt till utseendet. Ofta är det undangömt överst i trappan eller längst bort i korridoren och består bara av ett rum. Till sådana hem sänder han er och mig.

Ofta är det inte mat eller husrum änkan behöver utan att få känna sig delaktig i det som händer.

Det kan finnas faktiska behov av mat, kläder – till och med husrum. Sådant kan ordnas. Nästan alltid finns hoppet kvar om den särskilda gåva som ger näring åt själen.

*Besök de ensamma, med kläder nötta,
trösta de gråtande, ensamma och trötta.
Ja, strö goda gärningar längs din stig,
och sprid så glädje innerlig!*⁹

Låt oss minnas att när begravningsblommorna vissnat, blir vännernas välgångsönskningar blott minnen och de uppsända bönerna och uttalade orden förbleknar i minnets korridor. De som sörjer finner sig ofta ensamma. Man saknar barnens skratt, tonåringars buller, den ömma, kärleksfulla omsorgen från en avliden livskamrat. Klockan tickar allt högre, tiden går långsammare och fyra väggar kan verkligen bli till ett fängelse.

Förhoppningsvis kan vi alla åter få höra ekot av Mästarens ord, när han inspirerar oss till goda gärningar: ”Allt vad ni har gjort för en av dessa ... det har ni gjort mot mig.”¹⁰

Framlidne äldste Richard L Evans gav oss denna uppmaning till eftertanke och handling:

”Vi som är yngre borde aldrig bli så blint upptagna med vårt eget att vi glömmar att det fortfarande finns de ibland oss som lever i ensamhet, såvida vi inte låter dem dela våra liv såsom de en gång lät oss dela deras ...

Vi kan inte ge dem deras ungdom tillbaka. Men vi kan hjälpa dem leva i solnedgångens varma sken, som förskönas av vår omsorg, vår hjälp och vår aktiva och oskrymtade kärlek. Livet i dess fullhet är ett kärleksfullt tjänande från släktled till släktled. Gud give att vi aldrig må försumma dem som vi ansvarar för.”¹¹

"Livet i dess fullhet är ett kärleksfullt tjänande från släktled till släktled. Gud give att vi aldrig må försumma dem som vi ansvarar för."

"Kan du ta hand om det?"

För många år sedan drabbades Saltsjödalens av en svår torka. Förnödenheterna i förråds- huset på Welfare Square hade inte den vanliga kvaliteten, och där fanns inte särskilt mycket. Många produkter saknades, särskilt färsk frukt. Som ung biskop oroade jag mig för de många änkor behov i min församling, och en kväll höll jag en bön som är särskilt helig för mig. Jag vädjade om att dessa änkor, som hörde till de bästa kvinnor jag känt på jorden och vars behov var enkla och anspråkslösa, skulle få resurser som de kunde förlita sig på.

Nästa morgon fick jag ett samtal från en medlem i församlingen som ägde en grossist- firma i vårt område. "Biskop Monson", sade han, "jag skulle vilja skicka en vagnslast apelsiner, grapefrukt och bananer till biskopens för- råds hus att ges till behövande. Kan du ta hand om det?" Om jag kunde! Förrådshuset med- delades. Sedan kontaktades alla biskopar per telefon och hela sändningen distribuerades.

Hustrun till denne generöse affärsman blev själv änka. Jag vet att det beslut hennes make

och hon fattade har medfört ljuva minnen och tröst åt hennes själ.

Tack!

Jag uttrycker min innerliga uppskattning för alla som bryr sig om änkan. Till de omtänksamma grannarna som bjuder på middag och till den kungliga armé av ädla kvin- nor – Hjälpföreningens besökslärare – säger jag: Må Gud välsigna er för er godhet och er oförfalskade kärlek till henne som räcker ut handen för att vidröra händer som inte längre är där och lyssnar efter röster som tystnat för alltid. Profeten Joseph Smiths ord beskriver deras uppgift: "Jag besökte på begäran Kvinnliga hjälpföreningen, vars mål är att hjälpa de fattiga, de utblottade, änkan och den föräldralöse samt att ägna sig åt allt som är behjärtansvärt."¹²

Änkans hem är oftast inte stort eller ut- smyckat. Till sådana hem sänder han er och mig.

Ett tack till er omtänksamma biskopar som ser till att ingen änkas skafferi är tomt, inget hus är ouppvämt och inget liv blir utan väl- signelse. Jag beundrar de församlingsledare som inbjuder ankorna till alla samkväm, och ofta utser en ung bärare av aronska prästadö- met som speciell eskort vid dessa tillfällen.

Änkor och änkemän

Ofta är det inte mat eller husrum änkan behöver utan att få känna sig delaktig i det som händer. Äldste H Bryan Richards i de sjut- tios kvorum tog en gång med sig en behagfull änka till mitt kontor. Hennes man hade avlidit under en heltidsmission som de utförde till- sammans. Äldste Richards förklarade att hen- nes ekonomiska resurser var tillräckliga och att hon ville bidra till kyrkans missionärsfond med inkomsten från två livförsäkringar efter sin bortgångne make. Jag kunde inte hålla till- baks tårarna då hon ödmjukt berättade: "Detta är vad jag vill göra. Det är vad min mis- sionärssinnade man hade velat."

Gåvan togs emot och noterades som en anse-
nlig donation till missionsarbetet. Jag såg det kvitto som var utställt
i hennes namn, men jag är också helt övertygad om att
gåvan upptecknades i himlen. Jag inbjöd henne och presi-
dent Richards att följa med till första presidentskapets
mottagningsrum i kyrkans administrationsbyggnad, som
var ledigt just då. Rummet är vackert och fridfullt. Jag bad
denna goda änka att sätta sig i den stol där kyrkans presi-
dent vanligtvis sitter. Jag visste att han inte skulle ha något
emot det, för jag kände honom väl.

När hon satt där väldigt ödmjuk i den stora läderfåtöl-
jen, fattade hon om båda armstöden med sina händer och
sade: "Det här är en av de lyckligaste dagarna i mitt liv."
Det var det också för äldste Richards och mig.

Jag kan aldrig åka till arbetet längs den trafikerade gatan
Seventh East i Salt Lake City utan att för min inre syn se en
omtänksam dotter, plågad av reumatism, bärande på en
tallrik med varm mat till sin gamla mor som bodde tvärsö-
ver denna trafikerade genomfartsled. Hon har nu gått hem
till sin mor, som dog före henne. Men hennes exempel
påverkade hennes egna barn, som gläder sin far, änke-
lingen, med att städa hans hus varje vecka, som bjuder
hem honom på middag och tillsammans med honom
gläds åt gemensamma minnen. De lämnar i denne änke-
mans hjärta en bön av tacksamhet för barnen, som är
ljuset i hans liv. Fäder upplever ensamhet lika väl som
mödrar.

En ren gudstjänst

En kväll vid jultid besökte min hustru och jag ett vård-
hem i Salt Lake City. Vi sökte förgäves efter en 95-årig änka
vars minne fördunklats och som inte längre kunde säga ett
ord. En vårdare hjälpte oss leta, och vi fann Nell i matsa-
len. Hon hade ätit färdigt och satt tyst och stirrade ut i
tomma intet. Hon visade inte inga tecken på igenkän-
nande. Då jag försökte ta hennes hand, drog hon undan
den. Jag märkte att hon höll ett julkort i ett fast grepp.
Vårdaren log och sade: "Jag vet inte vem som skickat
kortet, men hon vill inte lägga bort det. Hon säger inget,

FÖRSLAG TILL HEMLÄRARE

Efter att ha förberett er under bön kan ni dela med er av
detta budskap på ett sätt som uppmuntrar dem ni undervisar att
delta. Här följer ett par exempel:

1. Be familjen att göra upp en lista över alla änkor, änkemän
och föräldralösa barn som de känner. Läs delar av president
Monsons budskap som hjälper familjen att förstå de utmaningar
som änkor och andra troligtvis ställs inför. Uppmana dem att
glädja någon på sin lista.

2. Uppmuntra familjens medlemmar att berätta om gånger
då de besökt eller på annat sätt tjänat dem som bor ensamma.
Läs president Monsons tack. Läs sedan högt sista stycket i
budskapet, och bär vittne om välsignelserna av att komma ihåg
de ensamma.

men klappar kortet och för det till läpparna och kysser
det." Jag kände igen kortet. Det var ett som min hustru
Frances hade skickat till Nell veckan innan.

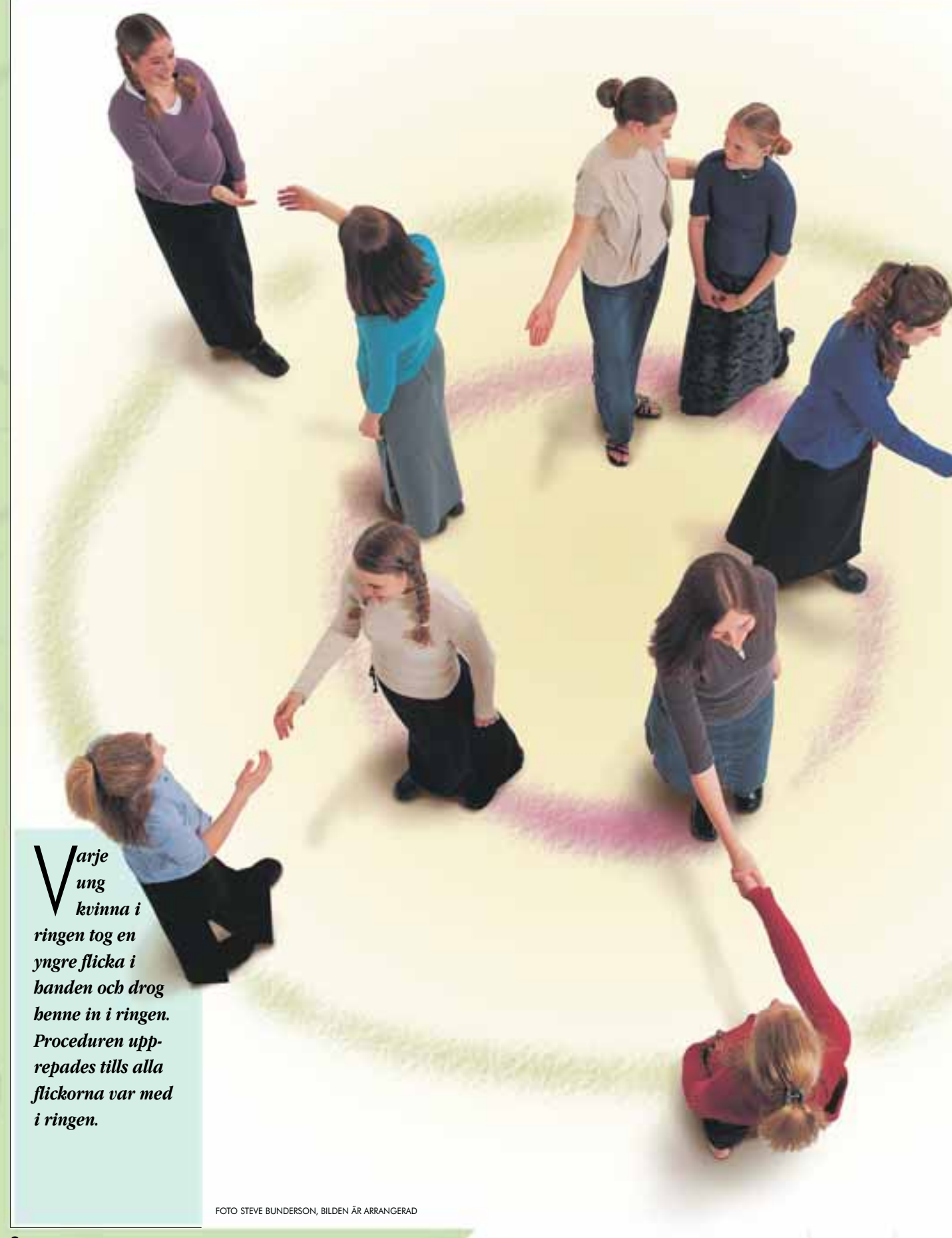
När vi lämnade hemmet var vi mer uppfyllda av julens
anda än när vi kom. Vi behöll för oss själva mysteriet med
kortet och det liv som glatts och det hjärta som vidrörts.
Himlen var nära.

Vi behöver inte vänta på julen, vi behöver inte vänta till
tacksägelsedagen med att reagera på Frälsarens milda upp-
maning till oss: "Gå du och gör som han."¹³

Då vi följer i hans fotsteg, då vi begrundar hans tankar
och hans gärningar, och då vi håller hans bud, blir vi välsig-
nade. Den sörjande änkan, det faderlösa barnet och de
ensamma överallt kommer att glädjas, tröstas och hållas
vid gott mod av vårt tjänande. Vi upplever också en dju-
pare förståelse av orden i Jakobs brev: "Att ta sig an föräld-
ralösa barn och änkor i deras nöd och hålla sig obesmittad
av världen, det är en gudstjänst som är ren och fläckfri
inför Gud och Fadern."¹⁴ ■

SLUTNOTER

1. Jeremia 8:22
2. "Var skall jag finna frid?"
Psalmer, nr 75.
3. 1 Kungaboken 17:12.
4. 1 Kungaboken 17:13–16.
5. Lukas 7:11–15.
6. Se Lukas 20:46–47.
7. 3 Nephi 24:5.
8. L&F 83:6.
9. "Make the World Brighter",
Deseret Sunday School Songs
(1909), nr 197.
10. Matteus 25:40.
11. *Thoughts for One Hundred*
Days (1966), s 222.
12. *History of the Church*, 4:567.
13. Lukas 10:37.
14. Jakob 1:27.

Varje
ung
kvinna i
ringen tog en
yngre flicka i
banden och drog
henne in i ringen.
Proceduren upp-
repades tills alla
flickorna var med
i ringen.

FOTO STEVE BUNDERSON, BILDEN ÄR ARRANGERAD

ÖPPNA RINGEN

JAN PINBOROUGH

*En ring kan innefatta
eller utesluta. Vi avgör
vilket.*

Som ledare i Unga kvinnor hade jag varit på åtskilliga "Början till något nytt". Men när jag gick till "Början till något nytt" med min egen första dotter, såg jag programmet med nya ögon.

När vi väntade på att det skulle börja, kunde jag inte låta bli att fundera över vad de kommande åren skulle föra med sig för min dotter: Skulle de unga kvinnorna i vår församling acceptera henne? Skulle de bli hennes vänner? Skulle hennes ledare älska henne? Skulle de vara hennes mentorer under kommande utmaningar?

Efter inledningsbönen tog de äldre unga kvinnor och deras ledare varandra i hand mitt i rummet och började sjunga en vacker sång:

*Vår ring är en vänskapskrets,
och precis som en ring är denna krets oändlig,
den är evig, denna vänskapskrets.
Kom in i vår krets, för här hör du hemma.¹*

Sedan tog varje 16- eller 17-årig ung kvinna en yngre flicka i handen och drog in även henne i ringen. De sjöng sången igen, och upprepade proceduren tills alla flickorna var med i ringen.

Under de kommande veckorna såg jag att den sången inte var något tomt löfte. Den var en symbol för något verkligt och underbart. De unga kvinnorna i den församlingen inte bara *accepterade* min dotter, utan de *välkomnade* henne med öppna hjärtan. Hon behandlades av flickorna i hennes ålder som en omedelbar vän, av de äldre klasserna som en uppskattad yngre syster, av ledarna som en dotter de gärna ville måna om. Vad tacksam jag var – och fortfarande är – för dessa flickor och ledare som öppnade cirkeln och fick min dotter att känna sig önskad, uppskattad och älskad.

Jag undrar om vår himmelske Fader ger akt på oss med samma föräldraomsorg: Öppnar vi våra ringar så att de innesluter vart och ett av hans barn?

Vi vet ju att ringar lika gärna kan utesluta människor. Kanske har du flyttat in i en ny församling eller skola eller klass där etablerade medlemmar i ringen förmedlat budskapet i ett barnkammarrim: "Snipp, snapp snut, nu får du gå ut, för platserna är slut." De flesta av oss vet hur plågsamt det känns att få stå utanför en ring.

"Det är bättre att vara vänlig"

Hur kan vi förvissa oss om att våra ringar innesluter och inte utesluter? Det börjar med en mycket enkel insikt: Vänlighet är ett av de viktigaste karaktärsdragen

som vi kommit hit till jorden för att utveckla. Jag känner en familj med oerhört talangfulla barn. Akademiker, musiker – ja, vad ni vill, och de är bra på det de gör. En gång när jag gav dem en komplimang, sade deras mor något som jag aldrig har glömt: "Jag har alltid lärt mina barn att det är bra att vara smart, men det är ännu bättre att vara vänlig."

När jag tänkte på det, insåg jag att hon hade rätt. Jag beundrar hennes barns talanger. Men den verkliga anledningen till att jag uppskattar dessa barn är att jag inte kan tänka mig att någon av dem skulle trycka ner någon annan för att få någon social fördel. De är bland de vänligaste jag känner.

Kanske är det detta som också Herren värderar högst. För att göra en omskrivning av aposteln Paulus berömda tal om kärlek: Om jag var bäst i klassen och kunde alla nyckelskriftställen och var stjärnan i mitt fotbollslag och arrangerade ett stort tjänandeprojekt och spelade flera instrument, men inte behandlade andra människor vänligt, vore mina talanger inte mycket värda (se 1 Kor 13:1–3).

Låt inte tävlandet spåra ur

En ung kvinna hade kämpat i flera år för att bli en mästare i basketboll, och hon är en sådan person som människor älskar på grund av hennes vänlighet. Men när hon under andra årets studier blev uttagen till statens all starlag, hände något märkligt. Plötsligt slutade kamraterna i hennes high school-lag att passa bollen till henne.

Varför? Kanske för att det kan vara svårt att inbegripa

dem vi ser som rivaler. Konkurrenten – tävlandet om något som det är ont om – är en fiende till inbegripandet. Och visst är det så att livet kan vara konkurrensbetonat. När någon annan lyckas få en utmärkelse som du önskat dig, kan det vara svårt att glädjas för hans eller hennes skull.

Å andra sidan kan det vara frestande att utesluta dem som vi anser som mindre kompetenta och framgångsrika än vi själva. Men ingen har sin plats utanför vår Faders kärleksring – eller vår egen.

Vår himmelske Fader ser inte livet som en stor tävling mellan hans barn, med vinnare och förlorare – och det bör inte vi heller göra. Faktum är att han har sagt att han avsiktligt gett oss olika gåvor och förmågor så att vi kan dela dem med varandra (se L&F 46:11–26).

EN SANN VÄN

"Vår Frälsare sade strax före sin korsfästelse till sina lärjungar: 'Ingen har större kärlek än att han ger sitt liv för sina vänner. Ni är mina vänner' (Job 15:13–14). Jag, som har blivit så välsignad av Kristi vänskap, ber nu att vi må vara för andra vad han är för oss: en sann vän. Vi är aldrig mer kristuslika än när vi är en vän ... Jag vet att när vi erbjuder oss själva som vän, bidrar vi på ett avsevärt sätt till Guds verk och till hans barns lycka och framgång."

Äldste Marlin K. Jensen i de sjuttios kворum, "Vänskap: En princip i evangeliet", *Liahona*, jul 1999, s 76.

När vi känner oss trygga i Herrens kärlek till oss kan vi se andra som bröder och systar, inte som rivaler som antingen hotar vår framgång eller inte kan mäta sig med oss.

Ta ledningen

Det finns ett naturligt motstånd mot att förändra en ring. Den förtrolighet som finns hos en grupp särskilda vänner kan kännas behaglig och betryggande. Det är trevligt när du vet ungefär vad du kan förvänta dig av gruppen och av medlemmarna i den. Att låta någon annan komma innanför ringen kan rubba våra cirklar.

Det är därför det ibland krävs att en ledare hjälper gruppen att övervinna sitt naturliga motstånd mot att inbegripa någon ny. För detta slags ledarskap behövs inte någon kallelse från biskopen. Det är en kallelse som vi faktiskt har fått allesammans, och den kommer direkt från Herren: "Låt var och en högakta sin broder som sig själv" (L&F 38:25; kursiveringen tillagd).

Den här versen innehåller också nyckeln till hur vi ska inbegripa andra. Tänk på hur du skulle vilja bli behandlad i kyrkan eller i skolan och behandla andra på samma sätt. Skulle du vilja bli lämnad att sitta på en bänkrad för dig själv i ditt prästadömskvorum? Om inte så ta ledningen och sätt dig bredvid den nye diakonen i så många veckor som det krävs för att han ska förstå att du är glad att han är där. Skulle du vilja bli inbjuden att tillhöra en grupp som utövar någon idrott tillsammans? Inbjud i så fall någon ny att vara med.

Det är upp till oss

En modig liten flicka visade mig vilken kraftfull inverkan en person kan ha som tar ledningen och låter andra vara med. Det var hennes andra vecka i tredje klass på en ny skola, och under rasten såg hon att en annan flicka i ungefär samma ålder stod och grät.

Den här flickan skulle gå om en klass, och hennes klasskamrater från förra året var nu hennes plågoandar.

Genast gick min lilla vän bort till flickan som blivit retad. Men fastän hon själv inte hade några vänner, gick hon inte tomhänt in i denna grymma cirkel. Från djupet av sitt vänliga hjärta hade hon tröst att erbjuda den gråtande flickan. "Var inte orolig", sade hon. "Jag har missat ett helt läsår, så mina föräldrar vill också att jag ska gå om." Det behöver inte sägas att dessa två är vänner för livet.

En ring kan vara något fruktansvärt eller något underbart. Vad den visar sig bli är upp till oss. ■

Jan Pinborough är medlem i East Mill Creeks fjärde församling, East Mill Creeks stav i Salt Lake City.

SLUTNOTER

1. "Circle of Friendship", *A Song of the Heart* (1978), s 30.

Tänk på hur du skulle vilja bli behandlad i kyrkan eller i skolan och behandla andra på samma sätt. Herren sade: "Låt var och en högakta sin broder som sig själv."

Din släktforskning: Hur du börjar

Om du inte vet var du ska börja, så börja med dig själv. Om du inte vet vilken uppteckning du behöver, och hur du ska få tag i den, så börja med det du har.

PRESIDENT BOYD K PACKER

tillförordnad president för de tolv apostlarnas kvorum

För ett antal år sedan bestämde syster Packer och jag att vi skulle få ordning på våra uppteckningar. Men under trycket av uppdragen i kyrkan, med resor runt om i världen, och förpliktelserna som hör samman med en stor familj och ett hem att underhålla både inom- och utomhus, fanns det helt enkelt inte tillräckligt med tid. Detta släktforskningsansvar gjorde oss emellertid oroliga, och till slut bestämde vi att vi på något sätt måste se till att vi fick mer tid till det på dagarna.

Under juldagarna, när vi hade lite extra tid, satte vi igång. När vi sedan återgick till ett fast schema efter helgerna, lade vi oss till med vanan att gå upp en eller två timmar tidigare varje dag.

Vi samlade ihop allt vi hade, och när det gått några veckor förundrades vi över vad vi lyckats åstadkomma. Det mest slående var emellertid det faktum att vi började få uppleva sådant som på något sätt sade oss att vi fick vägledning, att det fanns personer på andra sidan för låten som var intresserade

av det vi gjorde. Saker och ting började falla på plats.

Då jag har rest omkring i kyrkan och ägnat särskild uppmärksamhet åt denna sak, har jag fått många vittnesbörd. Andra som samlar ihop sina uppteckningar får också liknande upplevelser. Det var som om Herren väntade på att vi skulle börja.

Vi fann sådant som vi undrat över länge. Det verkade som om vi nästan fick uppgifterna alltför lätt. Dessutom började sådant som vi aldrig drömt kunde finnas att visa sig. Vi började lära oss av egna erfarenheter att denna forskning i vår släkt är ett inspirerat arbete. Vi lärde oss att inspiration kommer till dem som sätter igång. Det handlar bara om att komma igång.

När vi väl satte igång fick vi tid till det. På något sätt lyckades vi sköta alla andra uppgifter. Det verkade som om vi fick ökad inspiration i våra liv tack vare detta arbete.

Vägar öppnas när vi börjar

Men beslutet, själva arbetet, måste börja med den enskilde. Herren tummar inte på vår handlingsfrihet. Om vi vill ha ett vittnesbörd om betydelsen av släktforskning och

tempeltjänst, måste vi utföra något av det. Här följer ett exempel på vad som kan hända när vi gör det.

Jag var vid ett tillfälle närvarande på en konferens i Hartfords stav i Connecticut. Tre månader tidigare hade alla medlemmarna i stavspresidentskapet fått i uppdrag att tala om detta ämne – släktforskningsarbetet. En av rådgivarna i stavspresidentskapet blev vid den här konferensen stavspatriark. Han berättade något intressant.

Han hade inte kunnat sätta igång med släktforskningsarbetet, även om han var "omvänd" till det. Han visste helt enkelt inte var han skulle börja. När han fick uppdraget att utifrån sina egna uppteckningar skriva en levnadsberättelse, kunde han inte hitta något om sin barndom och ungdom utom sin födelseattest. Han var ett av elva barn till italienska immigranter. Han är den ende i släkten som är medlem i kyrkan.

Medan han höll på med uppgiften försökte han sammanställa allt han kunde hitta om sitt liv. Han började i alla fall, men det verkade inte som om han kunde få hjälp från något håll. Han kunde bara sätta ihop sin levnadsberättelse ur eget minne och från de få uppteckningar han hade.

Då hände något intressant. Hans gamla mor, som var på ett ålderdomshem, fick en stark längtan att än en gång komma till sitt hemland Italien. Till slut, eftersom hon var som besatt av denna önskan, tyckte läkarna inte att det fanns någon anledning att neka

henne denna önskan, och familjen bestämde sig för att låta modern få sin sista önskan uppfylld. Och av någon anledning kom de tillsammans fram till att denne broder (den ende i släkten som var medlem i kyrkan) skulle vara den som följde med sin mor till Italien.

Helt plötsligt befann han sig på väg tillbaka till fädernehemmet. En dörr öppnades! Medan han var i Italien besökte han den sockenkyrka

Om vi börjar där vi är – var och en med sig själv, med de uppteckningar vi har – och börjar med att få dem i ordning, så faller allt på plats, så som är meningen.

En man reste till fädernehemmet i Italien och träffade många släktingar. Han fann både den sockenkyrka där hans mor döptes, och den där hans far döptes. Han fick veta att uppteckningarna gick 500 år tillbaka i tiden.

där hans mor blivit döpt, och också den sockenkyrka där hans far döpts. Han träffade många släktingar. Han fick veta att uppteckningarna i församlingen gick 500 år tillbaka i tiden. Han besökte stadshuset för att titta i kyrkoböckerna, och där fann han många samarbetsvilliga personer. Stadssekreteraren berättade att sommaren året före hade en präst och en nunna varit där samtidigt och sökt efter uppteckningar rörande denne broders släktnamn. De hade sagt att de höll på att sammanställa en släkthistoria. Han fick namnet på staden där de bodde, och nu kunde han följa det spåret. Man talade också om för

honom att det fanns en stad i Italien som fått sitt namn efter hans släkt.

Men det är inte allt. När han kom till en generalkonferens i Salt Lake City åkte han hem över Colorado, där många av hans släktingar bor. Med mycket liten övertalning organiserades en släktförening och en släktträff planerades och hölls en kort tid därefter.

Och sedan, som alltid, började några av hans släktingar – hans föräldrars syskon och hans egna syskon – att komma med bilder och upplysningar om *hans* liv som han aldrig känt till. Och, som alltid, erfor han att detta är ett inspirerat verk.

Herren kommer att välsigna er när ni väl börjar med detta arbete. Det har framgått mycket tydligt för min familj. Sedan vi bestämde oss för att vi skulle börja där vi var, med det vi hade, har många vägar öppnats för oss.

Vid ett tillfälle tog jag med mig åtta stora volymer handskrivna släktforskning till Genealogiska föreningen. De bestod av 6 000 familjeblad med yrkesmässigt utförd släktforskningsarbete, alltsammans om slakten Packer. Alltsammans hade sammanställts av Warren Packer, en luthersk skollärare som ursprungligen kom från Ohio. Han hade lagt ner 30 år på detta arbete, utan att riktigt förstå varför. Det finns nu ytterligare två volymer. Han förstår nu varför han engagerats i detta arbete under årens lopp och känner i hög grad anden i det.

Vi har också haft möjligheten att lokalisera och besöka slakten Packers gamla hem i England. Många av de stora godsena i England har på senare år öppnats för allmänheten. Det har man inte gjort med vårt. Det ligger omkring 15 minuters bilväg från templet i London, och är byggt på samma plats som en gammal borg, med en vallgrav runt om. Det står som det gjorde när det byggdes i början

av 1600-talet. Våra förfäders porträtt hänger där de placerades för nästan 300 år sedan. På godset finns ett litet kapell. Där finns ett fönster med en glasmålning av släktens vapensköld, som gjordes 1625.

Saker och ting började hända när vi väl satt igång med arbetet. Vi är fortfarande långt ifrån experter på släktforskning. Men vi är djupt engagerade i vår släkt. Och det är mitt vittnesbörd att om vi börjar där vi är – var och en med sig själv, med de uppteckningar vi har – och börjar ställa dem i ordning, så kommer allt att falla på plats som det borde göra.

Hur man börjar

Det handlar om att komma igång. Du kanske kommer att lära dig den princip som Nephi kände till när han sade: "Jag blev ledd av Anden, ty jag visste ej på förhand, vad jag skulle göra" (1 Nephi 4:6).

Om du inte vet var du ska börja, så börja med *dig själv*. Om du inte vet vilka uppteckningar du ska få tag i, och hur du ska få tag i dem, så börja med det du har.

Det finns två mycket enkla instruktioner till dem som väntar på att hitta ett ställe där de kan börja. Detta är vad du kan göra:

Skaffa en papplåda. Vilken låda som helst duger. Ställ den någonstans där den är i vägen, kanske på soffan eller på bänken i köket – någonstans där du inte kan undgå att se den. Samla sedan under några veckors tid ihop alla papper som rör ditt liv, till exempel din födelseattest, dina certifikat från när du välsignades, döptes, ordinerades och graduerades. Samla ihop betyg, alla fotografier, utmärkelser eller diplom, dagböcker om du fört sådana, allt som du kan hitta rörande *ditt* liv. Allt som är skrivet, registrerat eller upptecknat som vittnar om att du lever och vad du har gjort.

Försök inte göra detta på en dag. Låt det ta lite tid. De flesta av oss har sådana saker utspridda lite här och där. En del finns i en låda i garaget under tidningshögen, andra saker är förvarade i någon garderob, eller på vinden, eller på någon annan plats. Något har kanske stuckits in mellan några sidor i Bibeln eller någon annanstans.

Några mycket intressanta saker kommer att hända när du börjar visa intresse för ditt eget släktforskningsarbete. Detta är en fast princip.

Hitta en papplåda och ställ den någonstans i vägen. Börja sedan lägga papper och annat i den, och efterhand som saker och ting utvecklas känner du att något andligt händer och blir inte alltför förvånad över det.

Samla ihop alla dessa papper och lägg dem i lådan. Låt dem ligga där tills du samlat ihop allt du tror du har. Gör sedan lite plats på ett bord, eller kanske till och med på golvet, och sortera allt du har samlat ihop. Dela in ditt liv i tre perioder. Kyrkan gör det på det sättet. All programmering i kyrkan är indelad i tre generella kategorier – barn, ungdomar och vuxna.

Börja med barndomstiden och med din födelseattest. Lägg alla uppteckningar i kronologisk ordning: fotografierna, uppteckningen om ditt dop och så vidare, fram tills du var tolv år gammal.

Därefter samlar du allt som rör din ungdomstid, från 12 till 18 år, eller tills du gifte dig. Lägg allt detta i kronologisk ordning. Ordna uppteckningarna – certifikaten, fotografierna och så vidare – och lägg dem i en annan låda eller i ett kuvert. Gör samma sak med uppteckningarna om resten av ditt liv.

När du väl har gjort detta, har du det som behövs för att färdigställa din levnadsberättelse. Ta helt enkelt din födelseattest och börja

med att skriva: "Jag föddes den 10 september 1924, som son till Ira W Packer och Emma Jensen Packer i Brigham City, Utah. Jag var tionde barnet och femte sonen i familjen."

Det tar egentligen inte lång tid att skriva, eller tala in på ett band, en berättelse om ditt liv, och uppgifterna blir korrekta eftersom du har samlat in dessa uppteckningar.

Vad gör du sedan? När du har gjort en översikt över ditt liv fram till dags dato, vad gör du då med allt material du har samlat in?

Detta leder dig naturligtvis till din Minnenas bok. Klistra försiktigt in ditt material på sidorna, så att du kan ta ut det om det skulle behövas då och då, så har du en Minnenas bok.

När du väl börjat på detta projekt, kommer många intressanta och inspirerande saker att hända. Du kan inte göra mycket av det här utan att känna anden i det, och inte heller låta bli att tala om det, åtminstone i familjekretsen. Några mycket intressanta saker kommer att hända när du börjar visa intresse för ditt eget

släktforskningsarbete. Det är en fast princip. Det finns många, många vittnesbörd om det. Det kommer det att göra för dig.

Faster Klara kommer att berätta att hon har en bild av dig tillsammans med din farfars far. Du vet att det inte kan vara sant, för han dog året innan du föddes. Men faster Klara plockar fram bilden. Där står din farfars far och håller dig som liten baby. När du går igenom uppteckningarna finner du att han dog året *efter* du föddes, en viktig detalj i din släktforskning.

Detta exakta datum betyder något. Mellannamnet som står skrivet på baksidan av bilden betyder också något. Du kanske inte känner till det just då, men det är en nyckel – och början på förordningsarbetet i templet för någon av dina förfäder.

Du tror på uppståndelsen. Du känner säkert till att dopet för någon som är död är lika viktigt som dopet för någon som lever. De är lika betydelsefulla. De måste utföras ett i taget. De måste döpa sig här medan de lever, eller också måste det utföras för dem när de har dött.

Hela Nya testamentet kretsar kring Herrens uppståndelse. Budskapet är att *alla* kommer att uppstå. Varje skriftställe och varje motivering som kan tillämpas på missionärsarbete kan också tillämpas på förordningsarbetet för de döda.

Nu har du gjort din egen släktforskning, och du har satt ihop din Minnenas bok. Det låter alltför lätt – och det är det nästan. Men det innebär att du måste komma igång. Precis som Nephi kommer du att bli

”ledd av Anden, ty [du vet] ej på förhand, vad [du skall] göra” (1 Nephi 4:6).

Så hitta en papplåda och ställ den någonstans i vägen. Börja sedan lägga papper och annat och i den, och efterhand som saker och ting utvecklas kommer du att känna att något andligt händer och blir inte alltför förvånad över det.

När hjärtat vänds

Släktforskningsarbetet har kraften att göra något *för* de

döda. Det har lika stor kraft att göra något *för* de levande. Kyrkans medlemmars arbete med sin släkts historia har en förädlande, förändligande, mildrande inflytande på dem som engagerar sig i det. De förstår att de binder samman sin släkt, sin levande familj här på jorden med dem som gått före.

Släktforskningsarbetet har ett egenvärde även om man inte lyckas få några namn klara för tempeltjänst. Proceduren att söka, sätten att hitta dessa namn, är värd alla ansträngningar du kan uppbåda. Anledningen: Du kan inte hitta namn utan att veta att de representerar människor. Du börjar upptäcka saker och ting om människor. När vi utforskar våra egna släktlinjer blir vi intresserade av mer än bara namnen eller antalet namn som går igenom templet. Vårt intresse vänder våra hjärtan till våra fäder – vi söker efter att finna dem och att lära känna dem och hjälpa dem.

När vi gör det samlar vi skatter i himlen. ■

Denna artikel består av utdrag ur president Packers bok The Holy Temple.

SLÄKTFORSKNINGENS GRUNDER

PRESIDENT BOYD K PACKER

tillförordnad president för de tolv apostlarnas kvorum

Det finns flera grundläggande komponenter i släktforskning och tempeltjänst. Under årens lopp kanske de betonas något annorlunda, eller så kanske tillvägagångssättet i kyrkan förändras något. Men ansvaret förblir ungefär detsamma.

1. Var och en av oss ska sammanställa sin egen levnadsberättelse.
2. Var och en av oss ska föra en Minnenas bok.
3. Som enskilda och familjer ska vi söka efter våra avlidna släktingar. Vi börjar med de fyra första generationerna på varje linje, och går sedan så långt tillbaka vi kan.
4. Vi ska alla delta i andra program, till exempel utdragsprogram, när vi blir ombudade därtill.
5. Vi ska organisera våra släkter och ha sammankomster och släkträffar.
6. Om vi har tillgång till ett tempel bör var och en av oss besöka det så ofta som möjligt för att utföra förordningsarbete – först för oss själva, sedan för våra förfäder och sedan för alla namn som har samlats in med hjälp av andra än oss själva.

A close-up, profile view of a woman's face as she blows a dandelion seed. The background is a clear blue sky with some wispy clouds. A large, semi-transparent 'H' watermark is visible in the upper right. The text 'Det är bara' is written in a black, cursive font across the middle of the image.

Det är bara

JULI HOUSHOLDER

En egendomlig sjukdom gjorde att mitt hår försvann. Hur skulle jag klara en så svår sak?

Som junior på high school trodde jag att mitt mörkblonda, axellånga hår betydde allt. På morgnarna brukade jag lägga ner nästan en halv timme på att pröva olika frisyrer, tills den rätta såg nästan perfekt ut. Detta gjorde jag varje morgon – tills en dag då mina rutiner förändrades för alltid.

Dagen började som vilken annan dag som helst. Jag vaknade, tvättade mig i ansiktet och satte in mina kontaktlinser. Sedan tittade jag mig sömnigt i spegeln och fick syn på något fruktansvärt – en liten kal fläck längst

upp på huvudet. Jag tittade närmare och drog med fingrarna över den för att vara säker på att mina morgontrötta ögon inte spelade mig ett spratt. Det gjorde de inte.

Jag greps av panik och gråtande sökte jag upp min mamma. Tillsammans diskuterade vi möjligheten att mitt hår kunde ha fastnat i något medan jag sov. Eller så kanske jag inte hade ätit tillräckligt med grönsaker. Utan att kunna hitta någon bestämd förklaring benade jag till sist håret så att den kala fläcken doldes något så när och rusade iväg till skolan.

Från den dagen fortsatte jag att tappa hår fläckvis. Dessa fläckar varierade i storlek, en del var stora som ett mynt, andra stora som en knytnäve. Jag gick till många läkare som

Tacksam för sin
hälsa vände sig
Juli till Herren
för att få tröst och
styrka.

**I mitten Juli tappade håret älskade hon att pröva olika frisy-
rer. Sedan kom
dagen när hennes
hår föll av i stora
tussar. Hennes
bröder (på mot-
satta sidan)
rakade sina
huvuden för att
vara ett stöd för
henne.**

undersökte varje del av huvudet. Jag tillbringade också en hel del tid på knä i bön, och sökte tröst och kraft att klara av det som läkarna hade att säga mig.

I september 2000 fick jag veta att jag hade en autoimmun sjukdom som heter alopecia areata. Jag kan fortfarande höra min läkares röst, när han förklarade att detta betyder "totalt håravfall utan känt botemedel". Genast fylldes mitt sinne av ovisshet, funderingar som "Vad händer nu?" och "Varför just jag?".

Efter att månaden därefter ha träffat en specialist rakade jag mitt nästan kala huvud. Utan håret kände jag mig som en helt annan människa. Min självkänsla försämrades kraftigt och jag kunde nästan inte släpa mig till skolan. "Vad skulle alla tro? Vad skulle alla säga?" undrade jag.

Scarf blev min dagliga frisy. I stället för att lägga ner en halv timme varje morgon på mitt hår, använde jag fem minuter till att omsorgsfullt knyta en scarf runt min kala hjässa. Scarfarna var färggranna och bekväma, men de var inte mitt hår. Ett tag försökte jag med en peruk i samma färg som mitt hår. Följden blev bara att jag hela

tiden oroade mig för att den skulle ramla av mitt framför alla på skolan. Jag återgick till scarfarna.

Skolan blev en utmaning. Jag visste att min himmelske Fader älskade mig och att jag kunde räkna med att han fanns där när alla andra vände sig bort. Men det var svårt att komma ihåg när mina kamrater gav mig snabba, underliga blickar. Det var också svårt när det började gå rykten, och jag visste att det var jag som var samtalsämnet. Jag förstod inte

varför detta måste hända mig just i high school – under en tid i livet då jag så gärna ville bli accepterad och omtyckt av min omgivning.

Jag klarade mig igenom sista året enbart tack vare att jag tvingade mig att minnas vissa saker när jag gick genom korridorerna på skolan. Varje morgon bad jag och tackade

Herren för välsignelsen att vara vid liv och för det vackra omkring mig. Jag bad om styrka att uthärda dagen som låg framför mig och att minnas att jag var älskad av många. Jag tackade också min himmelske Fader för

det som jag fick lära mig av det jag gick igenom. Det kan låta enkelt, men det hade stor betydelse. Närhelst någon gav mig en konstig blick, eller kom med något elakt skämt, försökte jag minnas mitt motto: "Det är bara hår. Det spelar egentligen ingen roll."

Jag visste att jag inte hade någon kontroll över vad som skulle hända med mitt hår, men jag visste också att jag hade fullständig kontroll över hur jag skulle hantera det. Jag kunde göra det till en välsignelse och en möjlighet, eller så kunde jag se det som ett straff och helt enkelt ge upp.

Det har gått nästan tre år sedan den där morgonen, när jag fann den lilla kala fläcken på huvudet. Under den tiden har jag varit tvungen att raka huvudet fem gånger, för jag har fortfarande några små ställen med hår på. Varje gång jag rakat mig, har det varit med lite större entusiasm och uppskattning för livet.

Jag vet att jag inte skulle ha klarat av detta på egen hand. Herren har blivit den jag förliktar mig på. Han dömer mig inte och han skrattar inte åt mig. Jag vet att han älskar mig lika mycket utan hår som han gjorde när jag hade hår. Jag har också litat till min familjs kärlek och stöd.

Jag vet att vi alla är Guds barn med gudomliga förmågor. Vi är alla här för att lära och utvecklas på olika sätt genom olika utmaningar. Vi har en himmelsk Fader som älskar oss för dem vi är och för vad vi kan bli. Han finns där i våra mörkaste stunder. Jag är tacksam för Frälsarens, Jesu Kristi, försonande offer och för den tröst som försoningen ger. Jag vet att han lever, och att han har lidit och uthärdat ännu mer fysisk och andlig smärta än jag gjort och kommer att göra i framtiden. ■

Juli Housholder är medlem i Fruit Heights sjunde församling, Fruit Heights stav, Utah.

Juli lider fortfarande av alopecia (nedan). Hon måste uthärda den djupa smärtan av att se sitt hår växa ut en tid, för att sedan falla av igen. Genom att lära sig hur hon skulle handskas med sin sjukdom fick hon hjälp att förtrösta på Herren.

Frågor och svar

Varför gör inte kyrkan upp en lista som säger exakt vad jag får och inte får göra?

Svaren är avsedda att ge hjälp och perspektiv, inte att framställa kyrkans lära.

LIAHONAS SVAR

Herren *har* faktiskt gett oss en lista över sådant som vi bör och inte bör göra. Den listan kallas de tio budorden. Och han har gett oss andra direktiv, bland annat de förbund vi ingår vid dopet och i templet, för att skydda oss från skada och hjälpa oss att bli som han är. Även kyrkans ledare ger oss konkreta råd om vad vi bör och inte bör göra. De har också publicerat ett underbart hjälpmedel som kallas *Vägledning för de unga: Vår plikt mot Gud* (artikelnr 36550 180). Broschyren ger konkreta riktlinjer om allt från klädsel och uppförande till hur man håller sabbatsdagen helig. Dessa riktlinjer kan hjälpa dig att framgångsrikt navigera på dessa de sista dagarnas oroliga hav.

Ibland händer det ju att varken skrifterna eller de levande profeternas ord tar upp den speciella situation som just du befinner dig i. Och om valet inte gäller mellan rätt och fel utan mellan rätt och rätt? Hur ska du då kunna fatta ett beslut?

Det finns flera ställen vi kan gå till för att få vägledning från Herren, bland annat till profeternas ord, till skrifterna och till Vägledning för de unga.

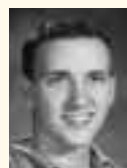
Livet är alltför komplicerat för att en lista ska kunna omfatta varje situation.

En del av livet består i att vi ska lära oss att använda vår handlingsfrihet, och inte som en robot följa detaljerade instruktioner.

Den Helige Anden kan vägleda oss i de beslut vi måste fatta. Den Helige Andens gåva är bättre än någon lista.

När vi växer andligen och lär oss att följa den Helige Anden, blir det lättare att fatta rättfärdiga beslut.

LÄSARNAS SVAR

Det som gör frälsningsplanen så vacker är att den låter oss själva tänka ut vad som är rätt. Men det finns en underbar riktlinje, tillgänglig för alla, som heter Vägledning

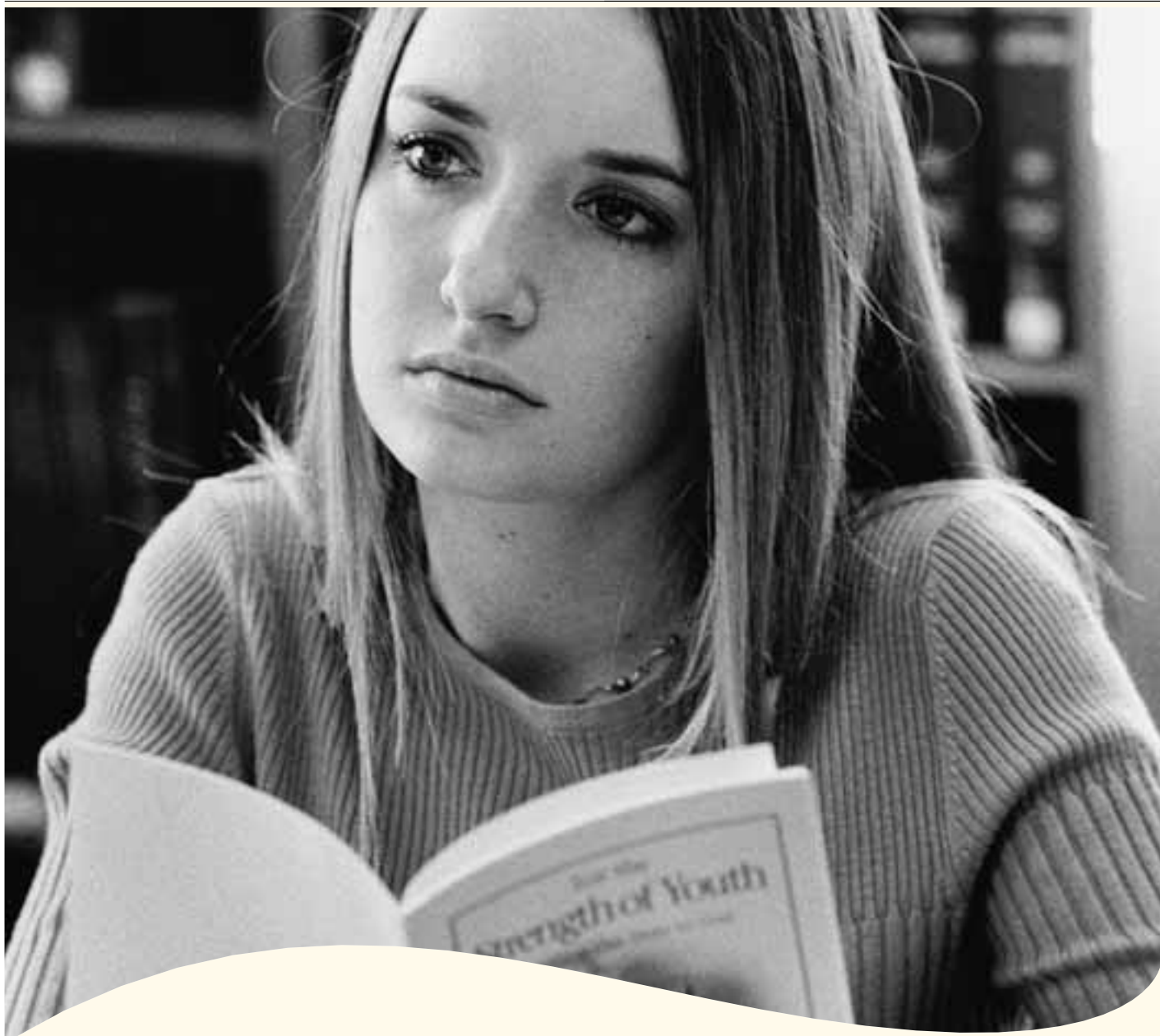
för de unga.

Brian Middleton, 17 år, El Dorado församling, El Dorado stav, Kalifornien

Kyrkan ger oss inte en lista över sådant som vi bör eller inte bör göra, för vi har den Helige Anden som kan undervisa oss och uppmana bara för oss vad som är gott och rätt. Vi har friheten att välja om vi vill lyda. För det andra har vår himmelske Fader gett oss buden, skrifterna och kyrkans ledares ord. Slutligen har vi våra föräldrar som har lärt oss vad som är rätt och vad som kan göra oss lyckliga.

Sini Falatau, 20 år, Veitongo församling, Nuku'alofa södra stav, Tonga

Min missionspresident förklarade att lärdomarna leder till principer och principerna till regler. Då vi studerar lärdomarna och

förstår de korrekta principerna som inryms i dessa lärdomar, förstår vi de mera detaljerade reglerna genom Anden. Om vi alltid söker Andens vägledning genom bön och skriftstudier kommer vi med klarhet att veta vad som är rätt och vad som är fel.

Äldste Yudai Ito, 22 år, Japanmissionen
Sapporo

Herren och hans kyrka har redan gett oss kunskap om vad vi bör och inte bör göra genom de tio budorden (se 2 Mos 20) och de två största buden (se Matt 22:36–40).

Det enda vi behöver göra är att hålla buden.

Kate Mensah, 22 år, Cape Coasts andra församling, Cape Coasts stav, Ghana

Om det fanns en lista skulle den vara väldigt lång. Den skulle aldrig kunna vara fullständig, av den enkla anledningen att det finns

alldeles för många saker som vi bör och inte bör göra. Dessutom vill vår himmelske Fader att vi ska lära oss något. Utan raka svar på allting söker vi svaren. Med andra ord söker vi kunskap och på så sätt lär vi oss.

Katrina Voigt, 14 år, Prestons gren, Rochesters stav, Minnesota

LIAHONAS SVAR

Som många läsare har påpekat är livet alltför komplicerat för att kyrkan ska kunna publicera en lista som omfattar varje situation. Dessutom har Herren av goda skäl gett oss vår handlingsfrihet. Vi är inte här på jorden för att visa att vi kan följa detaljerade instruktioner som en dator eller en robot. Herren vill att vi ska bli som han är. Det betyder att vi måste lära oss att fatta kloka beslut. Vi behöver lära oss att inse vad som är sant och agera därefter.

Som medlemmar i Herrens kyrka har vi fått en underbar gåva för att hjälpa oss att fatta svåra beslut – den Helige Andens gåva. ”Jag vill giva dig av min Ande”, förklarade Herren, ”som skall upplysa ditt förstånd och fylla din själ med glädje” (L&F 11:13). Vi behöver inte någon lista som talar om för oss vad vi ska göra. Vi behöver lyssna till Andens viskningar.

Var och en av oss kan växa i vår förmåga att följa Anden till dess vi kan välja klokt mellan rätt och fel och kan urskilja de hårfina skillnaderna mellan två alternativ som verkar vara lika bra. ”Det som är av Gud är ljus”, lär Herren oss, ”och den som mottager ljus och förbliver i Gud får mera ljus, och detta ljus blir klarare och klarare, till dess att den fullkomliga dagen frambryter” (L&F 50:24). Vi är Guds barn, men han vill inte att vi förblir barn andligt sett. Han vill att vi ska växa upp, göra framsteg och slutligen bli alldeles sådan som han är (se 3 Nephi 27:27). ■

GÖR VAD ÄR RÄTT

Ni växer i andlig skolning – det vill säga i förmågan att urskilja Andens maningar och i er förmåga att följa dem. Med tiden kommer den förmågan att öka och växa sig starkare tills det blir lättare och lättare att automatiskt göra det som är rätt ... Medan den andliga skolningen utvecklas, måste ni vara mycket noga med att undvika sådant som kan föra er bort från lyckans väg.”

Äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kворum, ”Gör vad är rätt”, *Liahona*, mar 2001, s 10–11.

LÄSARNAS SVAR

Skrifterna lär oss att vi ska mätta oss med Kristi ord ”ty se, Kristi ord skola tillkännagiva för eder allt vad I skolen göra” (2 Nephi 32:3). Var flitig i att studera och värdig den

Helige Anden, så kommer du att veta vilken väg som är den rätta.

Anna Vitaljevna Sursjakova, 20 år, Donetsk Kievskij gren, Donetsk distrikt, Ukraina

Profeten Joseph Smith sade en gång: ”Jag lär dem rätta principer, och sedan styr de sig själva” (se Liahona, okt 2002, s 47). I kyrkan lär vi oss sanna principer. Det är

vår sak att styra oss själva. I de flesta fall behöver vi inte bli tillsagda vad vi ska göra. Den Helige Anden leder oss. Om vi följer Andens viskningar kommer välsignelser.

Marneilo M Dala, 19 år, Initao församling, Cagayan de Oro västra stav, Filippinerna

VAD TYCKER DU?

Skicka ditt svar på nedanstående fråga jämte namn, ålder och namn på församling och stav (eller gren och distrikt). Bifoga ett foto av dig själv. Skicka ditt svar så att det är oss tillhanda senast den 1 september 2003. Adressen är Questions and Answers 09/03, *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; eller skicka e-post till cur-liahona-imag@ldschurch.org.

FRÅGA

Jag är en ung kvinna som har en vän som säger att han vill döpas, men jag tror att han är mer intresserad av ett allvarligt förhållande med mig än av evangeliet. Jag vill att han ska bli medlem i kyrkan, men jag vill inte att han ska bli det av fel anledning. Vad ska jag göra?

Förbered dig så att du är stark i prövningarna

Välj under bön ut och läs från det här budskapet de skriftställen och lärdomar som tillgodoser behoven hos de systrar som ni besöker. Berätta om era erfarenheter och bär vittnesbörd. Inbjud dem ni undervisar att göra samma sak.

Helaman 5:12: "Det är på vår Återlösares klippa, hans, som är Kristus, Guds Son, som I måsten lägga eder grundval, så att när djävulen utsänder sina mäktiga vindar ... de ej skola hava makt över eder att draga eder ned i eländets och den ändlösa veklagans avgrund."

Äldste Joseph B Wirthlin i de tolv apostlarnas kворum: "Vår Fader i himlen vill inte att vi ska vara rädda. Han vill inte att vi ska älta vårt elände. Han förväntar sig att vi ska räta på ryggen, kavla upp ärmarna och övervinna våra svårigheter."

Denna anda – denna blandning av tro och hårt arbete – är den anda vi bör eftersträva när vi försöker nå den trygga hamnen i vårt liv ...

Använd er uppfinningsförmåga och all er kraft för att klara av era utmaningar. Gör allt ni kan och lämna resten åt Herren" ("Att finna en trygg hamn", *Liabona*, jul 2000, s 73).

Äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kворum: "Din förtröstan på Herren måste vara mäktigare och mer beständig än tron på dina egna

känslor och din egen erfarenhet.

Att utöva tro är att lita på att Herren vet vad han gör med dig, och att han kan göra det för ditt eviga bästa, även om du inte förstår hur det är möjligt att han kan göra det. Vi är som spädbarn när det gäller att förstå eviga ting och deras inflytande på oss här i dödligheten. Ändå handlar vi ibland som om vi visste allt. När du genomgår prövningar för att uppfylla Guds avsikter, hjälper han dig, när du litar på honom och utövar tro på honom. Den hjälpen kommer i regel steg för steg, en bit i taget. Medan du går igenom varje fas, kommer den smärta och svårighet som hör ihop med tillväxt och utveckling att fortsätta. Om allt genast löste sig när du bad om hjälp första gången, skulle du inte kunna tillväxa" (se "Förtrösta på Herren", *Nordstjärnan*, jan 1996, s 16).

L&F 58:2: "Välsignad är den som håller mina

bud ... och den som är trofast i bedrövelsen."

Barbara W Winder, före detta Hjälpföreningens generalpresident:

"Våra nutida profeter har förklarat tillämpningen av liknelsen om de tio jungfrurna i våra liv: Förberedelsens olja samlas droppe för droppe genom dagligt rättfärdigt leverne.

Att alltid vara närvarande vid sakra-mentsmötena ger oss olja i våra lampor. Vi samlar också olja genom att fasta, be enskilt och som familj, utföra besöksverksamhet, behärska våra kroppsliga begär, undervisa om evangeliets principer, nära och vaka över varandra, studera skrifterna ... Att hålla Guds bud och följa profetens ord kan vara den allra viktigaste förberedelsen vi kan göra inför kommande tider" ("Att bli ett förberett folk", *Nordstjärnan*, jan 1989, s 76).

• *På vilka sätt kan vi öka vår tro på Herren? Hur kommer denna tro att vara till hjälp för oss i våra prövningar?*

• *Vilket slags uppträdande är en följd av förtröstan på en kärleksfull himmelsk Fader?* ■

NIKAN

Mina föräldrar tyckte om att bjuda hem missionärerna, men bara för att prata med dem. Men det var då som de mirakulösa förändringarna i vår familj började.

SÄGA VAD NI VILL

DON CARLOS VIDAL

I april 1993 var min far och handlade i en kvartersbutik i den lilla staden Realicó i Argentina. Två unga män kom fram till honom och frågade om de fick besöka honom och hans familj. Min far samtyckte, och kort efter det kom de hem till oss.

Jag kan fortfarande höra hur min lillebror Sebastián kom springande till mitt rum och viskade med ivrig röst: "Kom och titta! Missionärerna är här!" Vi hade sett dem på stans gator tidigare, och jag måste erkänna att vi hade gjort narr av dem.

Den dagen gav de mina föräldrar en Mormons bok. De kom tillbaka två dagar senare, och till deras förvåning hade min mor läst hela boken och hade en lista med frågor. Missionärerna var mycket glada, men mina föräldrar var inte lika intresserade av att ändra sin religion som de var att utveckla en vänskap med äldsterna. "Ni kan säga vad ni vill, men ni kommer ändå inte att få någon omvänd i den här familjen", var mina föräldrars första reaktion på lektionerna. Missionärerna fortsatte ändå att undervisa oss med mycket tro och tålamod.

En kväll då det var kallt ute erbjöd vi oss att köra äldsterna hem efter en lektion. På hemvägen frågade jag min mor om hon verkligen tänkte döpa sig och övergå till denna nya religion. Hennes svar förvånade mig mycket: "Om jag finner att den är sann, då ska jag döpa mig." Jag förstod att jag själv också borde ta reda om den var sann.

När uppmaningen att leva efter visdomsordet kom i en lektion, trodde jag att det var slut på deras besök. Min mor hade försökt sluta röka i 16 år utan framgång, och min far drack ibland alkohol på fester och liknande. Jag tyckte inte vi behövde förändra vår livsstil för att göra någon konstig religion till lags. Ändå bad missionärerna oss att be för att få veta om evangeliet hade återställts och om Joseph Smith var en Guds profet. Ett underverk inträffade, för min mor lyckades sluta röka. Hon visste att Gud försökte få henne att förstå att kyrkan var sann, och hon döptes.

Jag fortsatte läsa och be, och när jag väl fått ett vittnesbörd om Mormons bok, gick jag ner i dopets bad. Några veckor senare fattade min far samma beslut, och två år senare gjorde min bror det. Även om jag bara var 13 år gammal när jag blev medlem i kyrkan, visste jag att jag hade funnit den största skatt som finns.

Vi beseglades som en evig familj i templet i Buenos Aires i Argentina, och vi har funnit den glädje som evangeliet ger i våra liv. När jag ser tillbaka kan jag se hur Guds Ande verkade i våra hjärtan och hjälpte oss att komma ut ur mörkret och in i ljuset.

Jag älskar min familj. Jag älskar evangeliet. Jag älskar att vara missionär. Och nu när jag knackar på en dörr och människor säger: "Ni kan säga vad ni vill, men ni kommer ändå inte att få någon omvänd i den här familjen", ler jag och ber att Anden ska röra vid dem på samma sätt som den rörde vid min familj för tio år sedan. ■

Don Carlos Vidal är på beltidsmission i Oregonmissionen Eugene.

Mitt första Uppdrag i Kyrkan

ÄLDSTE JOHN A. HARRIS
Områdesauktoritetssjuttio

Jag kände en stor kärlek till släktforskning växa fram inom mig när jag fann mina rötter i Kina, Storbritannien, Latinamerika och Schweiz.

En kurs i släktforskning, som jag deltog i strax efter mitt dop, fick Elias ande att brinna ännu klarare inom mig. Jag började intervjua mina far- och morföräldrar, fylla i familjeblad, göra upp antavlor och skriva min släkthistoria.

Bara några veckor efter det att jag döpts som 16-åring kallade min grenspresident mig att delta i en kurs i släktforskning. Tack vare det enkla uppdraget förändrades hela mitt liv.

Då jag växte upp i Uruguay med det ovanliga namnet Harris (efter min far som var britt) hade jag redan ett naturligt intresse av släktforskning på grund av mina unika anor, från bland annat Schweiz, Kina och Storbritannien. Kursen fick Elias ande att brinna allt klarare inom mig. Jag började intervjua mina far- och morföräldrar, fylla i familjeblad, göra upp antavlor och skriva min släkthistoria. Strax efter det att kursen avslutats kallades jag som handledare i släktforskning.

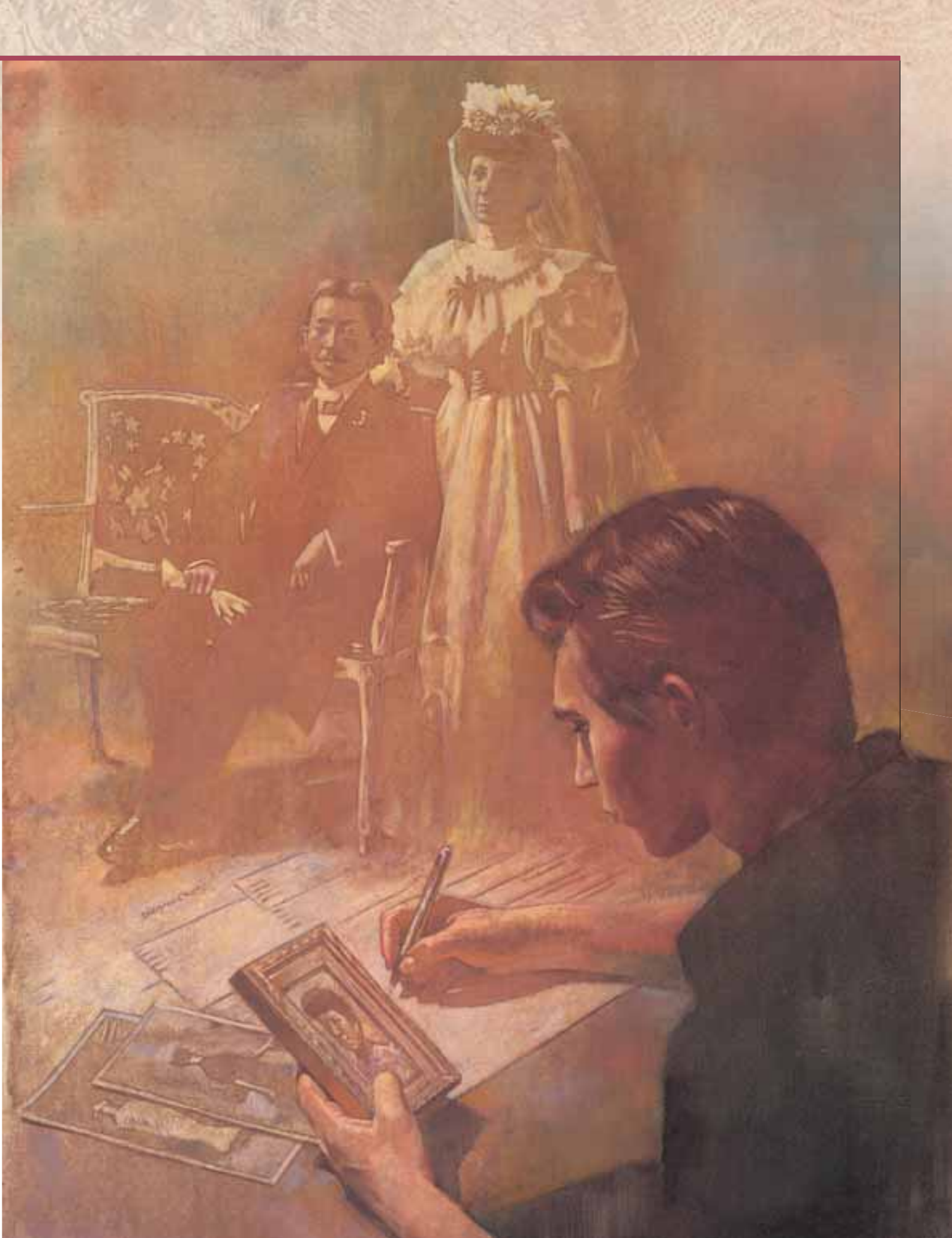
Under de följande åren fick jag många gånger andlig vägledning medan jag arbetade med min släkthistoria, och sedan dess har jag förstått att sådana erfarenheter är vanliga när vi engagerar oss i detta storslagna arbete.

Arkiverade uppteckningar i Uruguay

En av de märkligaste upplevelser jag haft ägde rum då jag var 19 år gammal. Jag avlöstes som rådgivare i grenspresidentskapet för att kunna acceptera uppdraget som missionens ledare för släktforskning. Vi förberedde för ett besök av George H. Fudge från kyrkans genealogiska avdelning i Salt Lake City. Han hoppades kunna mikrofilma en del viktiga uppteckningar i Uruguay. Jag blev ombedd att hjälpa till med arrangemangen.

Den kvällen bad jag innerligt om för många att göra det jag blivit ombedd att göra. Senare fann jag en tidningsrubrik som löd: "Släktforskning i Uruguay." Artikelnen berättade om en sammankomst som uruguayanska släktforskare skulle hålla. Sedan såg jag att tidningen var flera dagar gammal. Sammankomsten hade redan ägt rum, men jag beslöt mig för att besöka den angivna adressen i alla fall.

Jag tänkte gå dit på kvällen, men jag hade också uppdraget att övervaka en ungdomsaktivitet och måste stanna där till klockan 21.30. Eftersom jag inte hade pengar till bussen, gick jag till platsen där mötet hade hållits. Innan jag hunnit fram hade klockan blivit mycket. Jag ringde på dörrklockan och hoppades på det bästa. Efter några minuter öppnade en man dörren.

Jag presenterade mig och mannen bjöd mig vänligt att komma in. Jag blev förvånad över det han sedan sade: "Jag är glad att du kom så här sent, för jag kom just hit. Om du hade kommit för några minuter sedan, skulle du ha funnit huset tomt." Jag fann att han var medlem i den enda sammanslutning av genealoger som fanns i Uruguay. Jag fick också veta att tidningen hade publicerat artikeln om sammankomsten, trots att de blivit ombudade att inte göra det.

Jag lyckades få en tid fastställd för broder Fudge att möta denna grupp ansedda genealoger. De ställde arkiven till hans förfogande. På hans begäran kunde flera register med släktuppteckningar mikrofilmade. Jag tror att det var de första uppteckningarna som mikrofilmades i Uruguay.

En kinesisk dikt om släktförhållanden

En annan betydelsefull händelse inträffade några år senare, då jag kallades på mission till Peru. Min farfar, som inte var religiös men var den man som jag respekterade högst av alla, ville inte att jag skulle åka. Min släkt hade kinesiska rötter och min farfar var dess patriark.

Slakten var praktiskt taget vår religion, och att lyda och hedra de äldre var vår lag. I flera veckor vägrade farfar att tala med mig, eftersom jag tänkte gå på mission. En vecka innan jag reste gav han mig en present. Han gav mig den rakkniv som jag använde under missionen – en rakkniv som jag behållit till denna dag. Han var en kärleksfull man. För att få honom mera positivt inställd till min mission, berättade jag för honom att jag skulle göra vad jag kunde för att finna de släktingar till honom som bodde i Peru.

Under de tre första månaderna av min mission träffade jag Guillermo "Willy" Hauyon, min farfars brorson. Jag berättade för Guillermo att jag hade hört att det fanns en kinesisk dikt i slakten som varje generation tog ett ord från och införlivade som ett av sina förnamn. Till min förvåning tog han fram dikten och gav mig en kopia av den. När jag återvände från min mission bad jag farfar skriva av dikten med sin egen handstil. I dag är det en värdefull påminnelse om min farfar och mitt arv. Dikten består av 48 kinesiska tecken och används för att beteckna varje

generation. Det har senare visat sig vara ovärderligt vid fastställandet av släktförhållanden.

Några månader efter det att jag fått dikten, medan jag arbetade på missionskontoret, reste jag till Trujillo i Peru. Där träffade jag Elsa Hauyon som då var 82 år. Hon visade sig vara min farfars kusin, den enda släkting jag känner till som växte upp med honom i Kina. Jag talade med henne i flera timmar och kunde skriva ner namnen på min farfars bröder och systrar. Jag fick veta att det fanns tretton syskon, inte bara de fyra som min farfar talat om. Med Elsas hjälp kunde jag också spåra vår släkt tillbaka till grundläggaren av min farfars födelsestad.

Schweiziska förfäder i Peru

Jag fick en annan andlig upplevelse i samband med släktforskning när jag var på mission. Då jag anlände till Peru sändes jag till Callao, Limas hamnstad. Det var högst märkligt eftersom mina schweiziska förfäders gravar låg i just den staden. Men det visste jag inte då. En släkting berättade för mig om gravarna, men jag lyckades inte hitta dem innan jag blev förflyttad till en annan stad.

Jag tror emellertid att Herren ville att jag skulle finna mina förfäder. Missionärer kommer sällan till samma plats två gånger, men jag gjorde det. Nästan ett år senare kom jag tillbaka till Callao, och den här gången upptäckte jag att det fanns två kyrkogårdar som låg intill varandra. En där mina släktingar Schlupp låg begravda, och en där uppteckningar (ända från 1820) om släkten förvarades. Jag sökte igenom uppteckningarna

DEN VERKLIGA ANLEDNINGEN

"Elia kom inte bara för att uppmuntra forskandet efter förfäder.

Han gjorde det också möjligt för familjer att knytas samman för evigt bortom jordelivets gränser. Faktum är att den verkliga anledningen till vår forskning är att familjer ska få möjlighet att beseglas för evigt. Herren förkunnade genom profeten Joseph Smith: 'Dessa äro grundsatser med avseende på de döda och levande, vilka icke kunna förbigås med ringaktning, emedan de böra till vår frälsning, ty deras frälsning är nödvändig och väsentlig för vår frälsning ... De kunna icke fullkomnas utan oss; ej beller kunna vi fullkomnas utan våra döda' [L&F 128:15]."

Äldste Russell M Nelson i de tolv apostlarnas kворum, "En ny skördetid", Nordstjärnan, jul 1998, s 34.

och fann slutligen det jag letade efter: "Elizabeth Schlupp, 57 år, begravd 16 september 1875, Ana Maria Schlupp Kruse, 66 år, begravd 24 januari 1918." Jag hade funnit mina schweiziska förfäder!

Jag var överförtjust. Äntligen kunde jag fullborda fyra generationers uppteckning av min släkt. Av alla platser som jag kunde ha sänts till, hade Herren kallat mig, inte bara en gång utan två gånger, till Callao – platsen där jag kunde hitta mina schweiziska förfäder.

Ett bestående intryck

Alla dessa underbara händelser inträffade under de sex år som följde på mitt dop. När jag ser tillbaka på mina unga år, inser jag hur mycket mitt vittnesbörd om kyrkan och dess gudomlighet har stärkts av mitt arbete med min släkts historia och Elias ande. Jag kan verkligen säga att jag har känt Herrens inflytande många gånger, då jag har vänt mitt hjärta till mina fäder. Den sträng som min grenspresident slog an, då han inspirerades att få mig att som 16-åring börja forska efter min släkt, genljuder än i dag i min själs allra heligaste upplevelser. ■

Äldste John A Harris är områdesauktoritets-sjuttio och verkar i området Södra Utah.

Medurs från vänster: Äldste Harris farmor i traditionell kinesisk dräkt; en schweizisk förfäders gravsten, glömd under träden på en protestantisk kyrkogård i den stad som var äldste Harris första missionärsområde; familjefoto av kinesiska släktingar, bland andra Elsa Hauyon.

ETT NÄTVERK

När dessa rötter breder ut sig, flätas de samman med sina syskonträd. Detta nätverk är hemligheten med deras styrka.

ÄLDSTE RICHARD H WINKEL
i de sjuttios kvorum

Jag skulle vilja tala till er om en vacker plats. Kaliforniens norra kust i Förenta staterna är växtplatsen för världens högsta träd. En promenad genom en orörd urskog av redwoodträd kan vara en av de mest vördnadsbjudande upplevelser man kan få. Dessa träd blir ibland över 2000 år gamla och kan bli över 90 meter höga. Det högsta dokumenterade redwoodträdet var 112 meter högt. Det är cirka tre fjärdedelar högre än Salt Lake-templet. De gigantiska redwoodträden får barrträd och lövträd runt omkring att se små ut – och blir ”ett levande Mount Everest”.

”Ja, allt som kommer av jorden är skapat för att vart på sin tid gagna människan både genom att behaga ögat och glädja hjärtat, att giva föda och kläder, att smakas och luktas och att styrka kroppen och vederkvicka själen.

Det har behagat Gud att giva allt detta åt människan, ty det har skapats för att brukas med förstånd, icke omåttligt och orättmätigt.

Människan kan icke förtörna Gud eller upptända hans vrede i större grad emot sig, än när hon icke erkänner hans hand i allt och icke åtlyder hans befallningar” (L&F 59:18–21).

Slår rot

Redwoodträden ute vid kusten är i sanning ”kungar” i sitt rike och en av vår himmelske Faders härligaste skapelser. De tycks råda över träden runt omkring på grund av sin överväldigande höjd och majestätiska skönhet. Det finns dock en annan egenskap hos dessa imponerande jättar som sannerligen är anmärkningsvärd och ganska okänd för de flesta av oss. Trots att dessa träd blir över 90 meter höga och kan väga cirka 450 ton eller mer, har de ett

AV VÄNNER

mycket ytligt rotsystem. Deras rötter går bara en till två meter ner i marken, men kan breda ut sig mer än 100 meter. När dessa rötter breder ut sig, sammanflätas de med sina syskonträd och även andra träd. Denna sammanflätning av rötter åstadkommer en nätverkseffekt. De flesta ingenjörer skulle säga att detta ytliga rotsystem ändå inte är tillräckligt för att bevara redwoodträden oskadda och skyddade mot starka vindar och vattenströmmar. Dock är de sammanflätade rotsystemen hemligheten bakom deras styrka och lär oss en viktig läxa.

Dessa magnifika jättar skulle helt enkelt inte klara sig på egen hand. Om de inte var förenade med närbelägna träd, skulle de inte överleva.

Nya medlemmar i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga klarar sig inte heller på egen hand. De kan tyckas vara starka i sig liksom redwoodträden, men de behöver oss och vi behöver dem.

Stöd och kärlek

De behöver vår kärlek och vårt stöd. Vare sig vi är medvetna om det eller inte, sträcker de sig ut mot oss liksom

rötterna från redwoodträden sträcker sig mot douglasgranen, hemlocksggranen, sitkagranen och andra slags träd. Vi måste hjälpa och stödja dessa nya medlemmar i deras utveckling, för vi är verkligen deras bröder och systrar. Gör vi inte alla bättre ifrån oss när vi får stöd och kärlek av våra familjer och vänner? Också träd klarar sig bättre när de växer nära tillsammans i dungar. De blir högre, rakare, starkare och ger bättre virke.

Jag är tacksam för det nätverk av vänner som har gett mig näring under mitt liv, för att jag är född av goda föräldrar, för mina bröder och systrar och släktingar. Jag är särskilt tacksam för kärlek och stöd från min hustru och mina barn. Jag känner mig mycket lyckligt lottad att ha haft många goda vänner under årens lopp, både i och utanför kyrkan.

Jag vet att vi har en god och vis himmelsk Fader och bär vittnesbörd om hans Son, Jesus Kristus, och om dennes försoningsoffer som berör var och en av oss. Jag bär också vittnesbörd om att kyrkan leds av en stor profet i dag. Jag ber Herren välsigna oss alla, att vi må känna större samhörighet och bry oss om varandra. ■

Från ett tal vid generalkonferensen i oktober 1999.

LIKNElsen OM Talenterna

**Jesu Kristi lärjungar
är befallda att förstora
och mångfaldiga de
andliga gåvor som
Gud har gett dem.**

ÄLDSTE RONALD A RASBAND
i de sjuttios kворum

Vilken förälder har inte sett in i ett nyfött barns ögon och undrat vad framtiden skulle föra med sig för detta barn? Vilken förälder har inte ställt sig frågor som "Vilket slags liv kommer mitt barn att få? I vilket syfte har detta barn kommit till världen nu? Vad måste jag som förälder göra för att hjälpa detta lilla barn att uppfylla det syftet?"

Var och en av oss har välsignats med många underbara förmågor, och ett av de stora ändamålen med vår resa genom dödligheten är att utveckla dem. Frälsaren undervisade kraftfullt om detta i sin liknelse om talenterna.¹

Goda och trofasta tjänare

Några dagar före sin korsfästelse tog Jesus sina lärjungar till en plats på Oljeberget där de kunde se ut över Jerusalem (se Matt 24:1, 3). Där höll han en välkänd predikan för dem. Denna predikan finner vi i Matteus 24 och 25 (se också L&F 45:16–75).

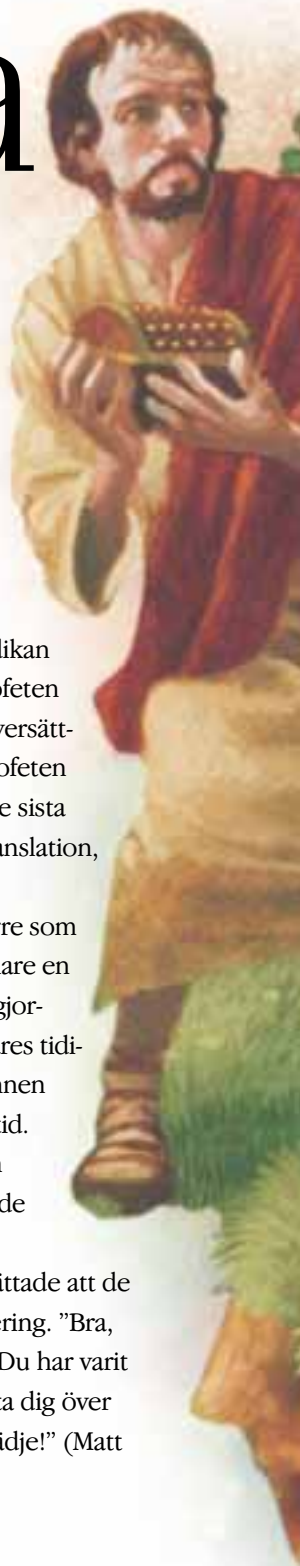
Den fridsamma omgivningen och vidsträckta utsikten var bästa tänkbara inramning för Frälsarens undervisning om Jerusalems förstörelse och tecknen på hans andra ankomst. När han talade blev

lärjungarna oroliga på grund av det han sade. Jesus försökte trösta dem och sade: "Varen icke bedrövade, ty när allt detta sker, då kunnen I veta, att de löften I haven fått skola uppfyllas" (L&F 45:35).

Som en del av denna predikan gav Jesus flera liknelser. I profeten Joseph Smiths inspirerade översättning av Bibeln, klagjorde profeten att dessa liknelser syftar på de sista dagarna (se Joseph Smith Translation, Matthew 25:1).

Jesus berättade om en herre som gav var och en av sina tre tjänare en summa pengar. Beloppen avgjordes i enlighet med varje tjänares tidigare uppvisade förmåga. Mannen var sedan bortrest en längre tid. När han kom tillbaka bad han varje tjänare att redovisa vad de hade gjort med pengarna.

De två första tjänarna berättade att de hade fördubblat hans investering. "Bra, du gode och trogne tjänare. Du har varit trogen i det lilla. Jag skall sätta dig över mycket. Gå in i din herres glädje!" (Matt 25:21; se också v 23).

De som utveck-
lar ytterligare
förmågor får
ett överflöd av ännu
fler förmågor. Men de
som inte utvecklar
ytterligare förmågor
förlorar också de
förmågor som de
ursprungligen fick.

Den tredje tjänaren

Den tredje tjänaren kom på darrande ben inför sin herre. Han hade redan hört vad de andra rapporterat och visste att han inte kunde komma med någon liknande redovisning. "Av fruktan för dig", sade tjänaren, "gick jag och gömde din talent i jorden" (Matt 25:25). Hans herre blev upprörd. "Du onde och late tjänare", sade han. Sedan befallde han: "Ta därför ifrån honom talenten och ge den åt honom som har tio talenter" (Matt 25:26, 28).

Frälsaren gav dem sedan tolkningen av liknelsen: De som utvecklar ytterligare förmågor får ett överflöd av ännu fler förmågor. Men de som inte utvecklar ytterligare förmågor förlorar också de förmågor som de ursprungligen hade (se Matt 25:28–29).

Så kan vi utveckla ytterligare förmågor

Varje person kommer till jorden som en unik varelse. I en och samma familj kan det löpa likadana trådar, men för var och skapas ett helt eget mönster. Äldste Bruce R McConkie (1915–1985) i de tolv apostlarnas kvorum skrev: "Varje person begåvas i det här livet med dessa talanger och förmågor som hans förjordiska liv gjort honom berättigad till att få. Några förvärvade genom lydnad en talang och andra fick en annan."²

Herren klargjorde att det inte räcker med att vi bara återlämnar de förmågor till honom som han gett oss. Vi ska utveckla och utöka våra förmågor. Han har lovat att om vi mångdubblar dem kommer vi att få evig glädje.

I nutida uppenbarelse bekräftade Herren principerna i denna liknelse: "Men jag har icke välbehag i alla, ty ... de dölja det pund jag givit dem, emedan de frukta för människor ... Du skall icke bortslösa din tid, ej heller skall du begrava ditt pund, så att ingen får veta något därom" (L&F 60:2, 13).

Tre principer

Att tillämpa lärdomarna i liknelsen om talenter har varit en utmaning och välsignelse i mitt liv. Följande

principer har varit till stor hjälp för mig i mina försök att göra detta.

Sök uppriktigt efter att komma underfund med vilka förmågor Herren har gett dig. De förmågor Gud har gett oss märks först och främst av de intressen vi ägnar oss åt. Om du undrar över vilka dina förmågor är, gör då upp en lista över sådant som du tycker om att göra. Ta med alla slags verksamheter du tycker om, från livets alla dimensioner – andliga, musikaliska, teatrala, akademiska, idrottsliga och så vidare. Studera och begrunda din patriarkaliska välsignelse för att få insikter och inspiration. Rådfråga familjemedlemmar och förtroendeingivande vänner, lärare och ledare. Andra kan ofta se det i oss som vi själva har svårt att se i oss.

Jag minns en underbar primärlärare som ofta lät mig läsa skriftställen framför klassen. Hon sade att jag hade en trevlig högläsningröst och att jag läste bra. Det hon sade och hennes sätt att uppmuntra mig hjälpte mig att få självförtroende och att i tidig ålder inse att jag fått en talang från Herren.

Som 19-årig missionär längtade jag efter att få veta om jag hade välsignats med några missionärsrelaterade förmågor som kunde vara till hjälp i arbetet. Jag kände en stor önskan att få veta hur jag skulle kunna förstora de gåvor jag fått, så att jag kunde bli en ännu effektivare tjänare åt Herren. Medan jag studerade skrifterna och min patriarkaliska välsignelse, bad innerligt och

fick många olika missionärsupplevelser, blev jag medveten om flera av mina förmågor.

Använd dina förmågor till att bygga upp Guds rike.

Vår första prioritet när vi ska hjälpa andra människor är vår familj. Föräldrar har unika och

Vi bör uppriktigt söka efter att upptäcka de förmågor Herren har gett oss, och sedan använda dem till att bygga upp Guds rike.

LÅT OSS TALA OM DET

1. Visa en bild av dig själv när du var mycket yngre, och be andra i familjen göra detsamma. Läs tillsammans de första två styckena i den här artikeln, och berätta om några förmågor du har utvecklat. Uppmana andra att också göra det.

2. Turas om att läsa stycken ur andra, tredje och fjärde underavdelningen i artikeln. Berätta om något tillfälle när du var rädd för att visa upp en förmåga, och uppmuntra andra att också berätta om liknande tillfällen. Diskutera olika sätt att övervinna sådan rädsla.

3. Låt familjemedlemmarna stryka under de tre principer äldste Rasband undervisar om i sista delen av den här artikeln. Diskutera förslagen i den här artikeln som kan hjälpa dem att upptäcka och utveckla sina gudagivna gåvor och använda dem till att bygga upp Guds rike. Uttryck tacksamhet över de förmågor som Gud har gett dig.

kraftfulla förutsättningar att kunna uppmuntra och stödja sina barn i deras utveckling av sina förmågor. Vi har också många möjligheter att hjälpa andra upptäcka sina förmågor. Jag är tacksam för alla de personer som har hjälpt mig att utveckla mina förmågor. Framgångarna hos dem som vi hjälper, sponsrar, är handledare åt och upplyfter medan de använder sina egna förmågor, kan ge oss stor glädje och tillfredsställelse.

När vi koncentrerar oss på att tjäna Frälsaren kan vi få vägledning i att fatta rätta beslut i vårt dagliga liv. Detta perspektiv gör oss beredda att göra vadhelst Herren kan tänkas be oss om och närhelst han gör det. President Gordon B Hinckley är ett exempel på en person med denna viktiga inställning: "Mina talanger är kanske inte så stora, men jag kan använda dem till välsignelse för andra. Jag kan vara sådan att jag utför mitt arbete med stolthet över handens och sinnets verk."³

Erkänn Guds hand i dina framgångar. Vi får aldrig glömma eller sluta upp att erkänna att alla talanger och förmågor kommer från Gud. Några gavs oss innan vi föddes, medan andra har förvärvats medan vi utvecklat oss. Men i båda fallen är de gåvor från en givmild himmelsk Fader, vars nåd och välsignelser också utgör medel till att kunna förbättra våra förmågor och skaffa oss fler. Herren har sagt: "Människan kan icke förtörna Gud eller upptända hans vrede i större grad emot sig, än när hon icke erkänner hans hand i allt" (L&F 59:21).

Jag är tacksam för kunskapen han har gett oss – att vi är hans barn och att vi ska förstora och mångfaldiga våra förmågor till vår fulla potential. Jag vet att om vi arbetar hårt och gör vårt bästa, om vi använder våra förmågor till att välsigna andra och bygga upp Guds rike, kommer vi att föras tillbaka till hans närhet och höra honom säga: "Bra, du gode och trogne tjänare. Du har varit trogen i det lilla. Jag skall sätta dig över mycket. Gå in i din Herres glädje!" (Matt 25:21). ■

SLUTNOTER

1. Det grekiska ordet för talent betyder "vågskål". På Nya testamentets tid var en talent den största vikten (omkring 34 kg), och den användes för att väga tyngden eller värdet av sådana metaller som guld och silver. En talent var inte ett mynt utan en summa pengar (se Bible Dictionary, "Money", s 733–734 och "Weights and Measures", s 788).
2. *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 vol (1966–1973), 1:688.
3. "Articles of Belief", Bonneville International Corporation Management Seminar, 10 feb 1991.

JESU
ORD

Från uppståndelse till himmelfärd

*"Ni skall ... bli mina vittnen ... ända till jordens
yttersta gräns" (Apg 1:8).*

**Det Frälsaren undervi-
sade sina lärjungar
om i Jerusalem under
fyrtio dagar ger oss en
underbar vägkarta.**

ÄLDSTE D LEE TOBLER
i de sjuttios kvorum

Då Jesus togs ned från korset och kärleksfullt bereddes för sin begravning enligt judisk sed, ville hans lärjungar skydda hans kropp från att kränkas eller skadas. De svepte hans kropp i rent linnetyg och en stor sten rullades på plats för att försegla ingången till graven (se Matt 27:57–60). Tre dagar senare uppstod Jesus från graven som segrare över döden. Under de följande fyrtio dagarna undervisade och betjänade han sina lärjungar på ett sätt som måste ha varit en mäktig upplevelse, vilket förberedde dem för hans himmelfärd.

Frälsarens undervisning under dessa fyrtio dagar ger oss en underbar vägkarta när vi funderar över hans utlovade, triumferande återkomst till jorden. Herren gav minst tre synnerligen betydelsefulla budskap till sina lärjungar från Jerusalem: (1) Hans uppståndelse var verklig och alla är arvingar till denna storslagna gåva, (2) hans försoning var fullbordad, men det finns krav på oss för att helt komma i åtnjutande av dess välsignelser,

och (3) hans lärjungar var ansvariga för att föra hans evangeliums budskap till världen.

Uppståndelsen är verklig

Händelserna på den tredje dagens morgon var övertygande för både troende och icke troende. Stenen hade rullats åt sidan. Den döde Kristus fanns inte längre i graven. Men till och med trots detta bevis valde Herren att bekräfta sin uppståndelse med flera underbara manifestationer. Först för Maria från Magdala som stod utanför graven och grät. Två änglar uppenbarade sig för henne och frågade: "Kvinna, varför gråter du?" Hon svarade: 'De har tagit bort min Herre, och jag vet inte var de har lagt honom.'

När hon hade sagt det, vände hon sig om och fick se Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han.

Jesus sade till henne: 'Kvinna, varför gråter du? Vem söker du?' Hon trodde det var trädgårdsmästaren och sade till honom: 'Herre, om det är du som har fört bort honom, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom.'

Jesus sade till henne: 'Maria.' Då vände hon sig om och sade till honom på hebreiska: 'Rabbuni' – det betyder lärare" (Joh 20:13–16).

Det är mycket vi kan lära av Maria från Magdalas upplevelse med den uppståndne Herren. Vi lär oss att om vi verkligen söker honom, om vi verkligen vill lära känna honom, kommer vi att finna honom och känna honom sådan han verkligen är. Maria hade blivit en lärjunge genom sin omvändelse och hade följt Frälsaren trofast till hans död. Av egen erfarenhet visste hon då att han levde.

Efter denna första bekräftelse på Kristi uppståndelse följde andra. Den uppståndne Herren gick tillsammans med två lärjungar på vägen till Emmaus. De samtalade om de färsk ryktena om änglarnas besök och om Frälsarens försvunna kropp. "Måste inte Messias lida detta för att gå in i sin härlighet?" frågade Kristus de två lärjungarna. "Och han började med Mose och alla profeterna och förklarade för dem vad som var sagt om honom i alla Skrifterna" och om hans uppståndelse (Luk 24:26–27). Frälsaren uppenbarade sig sedan för Simon Petrus och därefter för de elva apostlarna och andra. "'Frid vare med er'", sade han. "'Se på mina händer och mina fötter att det verkligen är jag. Rör vid mig och se. En ande har inte

Thomas bade tvivlat på att Jesus var den uppståndne Herren. Hans upplevelser ger oss ett speciellt budskap. Om vi vill lära känna heliga ting, måste vår tro vara starkare än vår nyfikenhet.

kött och ben, som ni ser att jag har” (Luk 24:36, 39).

Även om dessa bekräftelser på Frälsarens uppståndelse är av stort värde är kanske hans besök åtta dagar senare hos Thomas och några andra den mest levande. Thomas hade tvivlat på att Jesus var den uppståndne Herren. ”Räck hit ditt finger och se mina händer”, inbjöd Jesus honom. ”Och räck hit din hand och stick den i min sida. Och tvivla inte utan tro!” Thomas svarade honom: ”Min Herre och min Gud!” (Joh 20:27–28). Tillsammans med denna bekräftelse fick Thomas också en mild men tydlig tillrättavisning: ”Därför att du har sett mig, tror du. Saliga är de som tror, fastän de inte ser” (v 29).

Thomas upplevelser ger oss ett speciellt budskap. Om vi vill lära känna heliga ting och erfara alla de rika välsignelser som dessa heliga upplevelser kan ge, måste vår tro vara större än vår nyfikenhet.

Det förekom andra slående bekräftelser på Herrens uppståndelse. Så till exempel visade han sig, undervisade och åt tillsammans med sju av sina lärjungar på stranden av sjön Gennesaret. ”Älskar du mig?” frågade han Petrus (se Joh 21:15–17). ”Följ du mig”, (Joh 21:22) var hans uppmaning. Vid tiden för hans himmelfärd fanns det ingen bland hans trofasta lärjungar som tvivlade på hans odödlighet.

Försoningen är fullbordad

Frälsaren var ivrig att hjälpa sina lärjungar förstå att även om uppståndelsen skulle komma att gälla alla vår himmelske Faders barn, så var det skillnad på att bli odödlig och att ärva evigt liv. I Johannes 14 hade Frälsaren redan förklarat skillnaden för dem:

”I min Faders hus finns många [riken]¹. Om det inte vore så, skulle jag då ha sagt er att jag går bort för att bereda plats åt er?

Och om jag än går och bereder plats åt er, skall jag komma tillbaka och ta er till mig, för att ni skall vara där jag är.

Och vart jag går, det vet ni. Den vägen känner ni.’

Thomas sade: ’Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?’

Jesus sade till honom: ’Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig’” (v 2–6).

Thomas tankar (se Joh 20:25) lever fortfarande i många av vår Faders barns hjärtan, och Frälsarens svar förblir även i dag det enda svaret: Ingen son eller dotter till vår himmelske Fader kommer att kunna återvända hem till honom utan att bli delaktiga av Kristi försoning. När den uppståndne Herren undervisade lärjungarna i Galileen gjorde han klart varför hela världen måste höra evangeliet: ”Den som tror och blir döpt skall bli frälst” (Mark 16:16).

Matteus har nedtecknat ytterligare ord från Frälsaren vid detta tillfälle:

”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn

och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er” (Matt 28:19–20).

Därför måste vi dra slutsatsen att delaktigheten i Kristi försoning är villkorlig. Den är beroende av att vi döps och accepterar hans ”väg” och lever enligt hans bud. I Nya testamentet lär vi att hans väg börjar med en levande tro på Jesus Kristus som världens Återlösare.

Detta slags tro leder oss till dopets förbund då vi tar på oss hans namn och lovar att hålla hans bud. Sedan kommer

andra förbund. Vi lär oss, vilket framgår av hans tidiga lärjungar, att våra liv måste stämma överens med våra förbund. Endast då kan vi ta emot den Helige Andens fridfulla försäkran om att vi kan bli delaktiga av Frälsarens försoning. ”Ty Johannes döpte med vatten, men ni skall om några dagar bli döpta i den Helige Ande” (Apg 1:5). Slutligen måste alla förordningar beseglas av löftets Helige Ande (se L&F 132:7). Det är endast när Herrens försoning tillämpas på oss individuellt som vi blir fria från våra synder och värdiga att inträda i vår himmelske Faders närhet.

Som svar på Herrens fråga sade Petrus: ”Ja, Herre, du vet att jag har dig kär.’ Jesus sade till honom: ’För mina lamm på bete.’”

Evangeliets budskap till hela världen

På Galileiska sjöns stränder och på Oljeberget gav Frälsaren uppdraget eller kallelisen till sina apostlar att de (och andra som de skulle kalla) skulle föra budskapet om uppståndelsen och försoningen till världen. Först framförde Herren uppdraget med en fråga, i samband med den måltid som han erbjöd sina lärjungar: "När de hade ätit sade Jesus till Simon Petrus: 'Simon, Johannes son, älskar du mig mer än dessa?' Han svarade: 'Ja, Herre, du vet att jag har dig kär.' Jesus sade till honom: 'För mina lamm på bete'" (Joh 21:15). Jesus frågade honom för andra gången och fick ett liknande svar. "För tredje gången frågade han: 'Simon, Johannes son, har du mig kär?' Petrus blev bedrövad över att Jesus för tredje gången frågade: 'Har du mig kär?' och han svarade: 'Herre, du vet allt. Du vet att jag har dig kär.' Jesus sade: 'För mina får på bete'" (v 17).

Dessa tidiga lärjungar måste göra ett viktigt val. Skulle fisk och bröd eller andra jordiska ägodelar prioriteras före sådant som rör hjärta och själ och som krävs av dem som söker evigt liv? Om de hade låtit det jordiska få första prioritet skulle det ha varit svårt att utföra den allra viktigaste uppgiften, den att undervisa vår himmelske Faders barn i hela världen – att föra hans får till andligt bete.

Alldeles innan Herren for upp till himlen upprepade han kallelsen: "'Ni skall bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns'" (se Apg 1:8).

Som medlemmar i kyrkan och som Kristi lärjungar måste vi i dag acceptera denna uppfordran. I en tid då Guds profeter har kallat alla medlemmar att vara missionärer för sina grannar, sina släktingar och dem som lever i avlägsna länder, ska vi då välja att föda Frälsarens får eller ska vi välja det visserligen

goda men mindre viktiga alternativet? Det växande antalet beredda unga män och kvinnor och äldre par som engagerar sig i missionsarbetet på heltid är ett underbart vittnesbörd om att det är många som förstår och känner kallelsen att tjäna. Många medlemmar som stannar hemma ansluter sig i allt större antal till skaran som förstår behovet av att undervisa om evangeliet både lokalt och utomlands. Vi håller på att lära oss att Kristi lärjungar ständigt söker sätt att dela med sig av detta storslagna budskap.

När vi bereder oss för den framtida dag då Frälsaren återvänder och regerar som kungars Kung och herrars Herre, blir dessa speciella lärdomar allt angelägnare. Då vi studerar Nya testamentet och ber om ljus och visdom förvissas vi om vårt gudomliga ursprung. Vi finner stor glädje då vi inser att uppståndelsen, försoningen och upphöjelsen genom Jesus Kristus är verkliga. Vi försöker föra budskapet till alla, så att vår glädje och deras glädje kan fullkomnas och så att vi alla ska kunna bli delaktiga av evigt liv genom Herren Jesus Kristus. ■

SLUTNOTER

1. Se Profeten Joseph Smiths lärdomar, s 286.

Ien tid då Guds profeter har kallat alla medlemmar att vara missionärer för sina grannar, sina släktingar och dem som lever i avlägsna länder, ska vi då välja att föda Frälsarens får eller ska vi välja det visserligen goda men mindre viktiga alternativet?

Tack vare Sallys leende

Jennifer L McQuade

En kort tid efter det att jag flyttat in i ett nytt område, sände den lokala biskopen ett brev till mig och välkomnade mig till församlingen och bad om ursäkt för att mina hemlärare ännu inte hade kontaktat mig. Även om jag uppskattade hans brev och sparade det, kom jag sällan till kyrkan och tog inte steget till full aktivitet förrän en söndagsmorgon flera år senare.

Med en känsla av att jag borde gå till kyrkan, sökte jag reda på var det närmaste kapellet låg och gav mig i väg – ensam och nervös. Parkeringsplatsen var full. Jag parerade på gatan och kände mig som en främling med stämpeln "mindre aktiv". Då jag närmade mig bakdörarna såg jag en kvinna kämpa med en otymplig bilbarnstol, samtidigt som hon ledde ett annat barn vid sin sida. Trots att hon hade händerna fulla, höll hon upp dörren för mig med ett leende och sade: "Hej, jag heter Sally!" Överrumplad av hennes vänlighet hälsade jag tillbaka. Sally

Trots att hon hade händerna fulla, höll hon upp dörren för mig med ett leende och sade: "Hej, jag heter Sally!"

fortsatte gången fram och jag var glad att jag hade kommit.

Då biskopen tillkännagav att några nyfödda barn skulle välsignas, blev jag förvånad då jag såg Sally lämna över sin baby till sin man för att få barnet välsignat. Hennes nyfödda baby skulle välsignas den dagen, och hon hade ändå tagit sig tid att hälsa på

mig! Jag tänkte generat att om *jag* nyss hade fått ett barn så skulle en främmande kvinna vara den sista jag skulle ha brytt mig om.

Att bli aktiv blev en gradvis process, men Sally och andra omtänksamma medlemmar fortsatte att visa sin vänskap. Flitiga besökslärare kom gång på gång. Vänliga församlingsmedlemmar

ILLUSTRATIONER BRIAN CALL

ringde och underrättade mig om stavskonferenser eller förändringar i mötesordningen. Ledarna för Ensamstående vuxna inbjöd mig ständigt till sina aktiviteter, även då de visste att mitt artiga "kanske jag kommer" i själva verket betydde "räkna inte med mig". Och till slut belönades deras ansträngningar.

Även om Sallys enkla hälsning inte krävde vare sig planering eller mycket tid, så hjälpte hennes vänlighet till att öppna dörren för mig, så att jag fick åtnjuta välsignelserna av att vara en aktiv medlem i kyrkan. Många år senare tänker jag fortfarande på resultatet av Sallys leende. ■

Jennifer L. McQuade är medlem i Litbia Springs församling, Powder Springs stav, Georgia.

Låt vreden fara

Wanda Jo Cooke

• •
Aven om skrifterna är avsedda för alla vår himmelske Faders barn så kan de tala till oss på ett mycket personligt sätt, när vi begrundar dem och tillämpar dem inför våra speciella utmaningar. Jag fann för flera år sedan, då jag stod inför en smärtsam situation, att detta verkligen är sant

Min man och jag gick igenom stora svårigheter i vårt liv. Han hade nyligen förlorat sitt arbete, så vi kämpade med ekonomiska problem och försökte överleva på min lilla lön. Lyckligtvis mildrades våra svårigheter av kärleken till varandra och av några speciella

vänners kärlek i vår församling.

Men vår situation förvärrades.

En dag på arbetet ringde en av mina medarbetare och bad mig komma till hans kontor. Jag gick dit i tron att han ville diskutera några av de projekt som vi arbetade tillsammans med. Till min förvåning började han uttrycka sitt ogillande över något som jag hade gjort. Trots att jag bad om ursäkt fortsatte han kritisera mig och påpekade några av mina personliga egenskaper som han ansåg sig inte kunna tolerera. Jag stod förstummad. Jag hade stor respekt för denne mans kunnighet och hade trott att vi hade ett stimulerande samarbete. Dessutom kunde jag inte förstå hur han kunde tro att han hade rätt att tillrättavisa mig, då jag ju stod några steg över honom i företaget.

Hans utbrott fortsatte tills jag började gråta. Efteråt kunde jag fortfarande inte förstå vad som gjort honom så upprörd. Uppenbarligen hade något hemskt hänt i hans liv, och jag hade oturen att vara den person som han avreagerade sig på.

När jag berättade om det inträffade för min chef, fick jag ingen förståelse. Hela upplevelsen fick mig att känna mig nedstämd, ensam och sårbar. Min man och jag var redan bekymrade nog för hans arbetslöshet och nu undrade jag vad som skulle hända oss om jag också förlorade mitt arbete.

När jag kom hem på kvällen och berättade för min man vad som hänt, tog han fram skrifterna och läste i 37:e psalmen. Han sade att han nu

förstod varför han samma dag känt sig manad att läsa just den psalmen då han studerade skrifterna.

"Avstå från vrede, och låt förbittring fara", läste vi, "gräm dig inte, det för bara ont med sig ...

De ogudaktiga drar svärdet och spänner sin båge ...

De rättfärdigas frälsning kommer från Herren, han är deras värn i nödens tid.

Herren hjälper dem" (Ps 37:8, 14, 39–40).

Trots att jag hade läst den psalmen många gånger tidigare, blev jag förvånad över hur väl de tycktes stämma in på min situation. Om inte min man hade läst dessa skriftställen för mig, skulle jag troligen ha blivit arg och bitter över upplevelsen på arbetet. Men det budskap som min himmelske Fader gav mig genom skrifterna helade mitt hjärta, eftersom det lärde mig att jag borde vara lugn och fri från bitterhet. Det gav mig stort hopp att inse de många välsignelser jag skulle få om jag följde budskapet.

Jag återvände till arbetet nästa dag med glädje och förlåtelse i hjärtat och kunde bättre overse med mina medarbetares misstag.

Den andliga utveckling som blev följden av min upplevelse har visat sig vara en värdefull källa till styrka som jag har haft glädje av många gånger sedan dess. Vad tacksam jag är för skrifternas både allmängiltiga och personliga natur! ■

Wanda Jo Cooke är medlem i Hixsons församling, Chattanooga stav, Tennessee.

"Min himmelske Fader älskar mig"

Ricardo Lopes de Mendonça

Som de flesta blivande föräldrar såg vi ivrigt fram emot vårt första barns födelse. Vi köpte kläder och möbler och valde ut två namn – ett för en pojke och ett för en flicka.

Vi utsåg en speciell sång som vi sjöng för vår baby under hela havandeskapet. Sången vi valde var "Min himmelske Fader älskar mig" (*Barnens sångbok*, nr 16). Vi sjöng den ofta och föreställde oss hur underbart det skulle bli att ha ett litet barn i vår familj:

*Närhelst jag hör fåglars jublande
sång
och ser upp mot himlen blå,
när jag känner regnet mot min
kind
eller fläkten av sommarvind,
när jag vidrör rosors mjuka blad
och känner syreners doft,
fylls hjärtat av tacksamhet, Fader,
till dig,
för den värld du har skapat åt
mig.*

En morgon vaknade min hustru med små röda prickar överallt. Vi gick till läkaren och fick veta att hon fått röda hund. Läkaren gav oss också det

Vi valde ut en
speciell sång som
vi skulle sjunga
under hela gravidite-
ten, och vi sjöng den
ofta och föreställde
oss hur underbart det
skulle bli att ha ett
litet barn i vår familj.

oroande beskedet, att eftersom min hustru befann sig i början av sitt havandeskap, löpte vår baby risk att födas döv, blind eller på andra sätt handikappad.

Den kvällen lade vi speciellt märke till andra versen i vår sång:

*Han ögon mig gav så jag
kunde se
små fjärilars skönhet och färg.
Han öron mig gav att lyssna till
alla toner i denna värld.
Han gav mig mitt liv, min kropp,
min själ,
jag tackar så vördnadsfullt.
Av allt han har skapat är jag ju
en del,
så jag vet Fader vår älskar mig.*

Vi tänkte på framtiden och allt som kunde hända. Det var en tid

med innerliga böner och fasta för att kunna acceptera vår himmelske Faders vilja. Vi hade tro på att Herren skulle vara med oss vad som än hände.

Vår dotter Alice föddes en månad för tidigt. Så snart hon fötts följde ändlösa prover för att fastställa följderna av röda hund. När ingenting kunde konstateras sade någon att det var ett mirakel. Utan minsta tvivel trodde vi det.

Alice är nu sju år och hon älskar att sjunga sin älsklingsång: "Min himmelske Fader älskar mig." Vi är evigt tacksamma, men vi är också medvetna om att svåra situationer inte alltid utfaller så väl och att provningar är en del av jordelivet. Men vi har lärt oss att om vi litat på honom så har vi ingenting att

frukta, för, som sången lär oss, ”jag vet att min himmelske Fader älskar mig”. ■

Ricardo Lopes de Mendonça är medlem i Parque das Laranjeiras församling, Trujillo stav i Sorocaba, Brasilien.

Lås bakdörren!

Kelli Allen-Pratt

I början av vårt äktenskap bodde vi i Anchorage i Alaska. En natt vaknade jag ur en djup sömn och fann mig uppfylld av en pockande tanke. Jag väckte min man och frågade om han hade låst den gladsade skjutdörren på baksidan av vårt hus. Han svarade att det hade han gjort. Jag försökte få tanken ur mitt huvud och somna om. Jag sade mig själv att jag bara var paranoid, men känslan av att jag måste låsa dörren fanns kvar. Jag kunde inte somna. Till slut fick jag en klar förnimmelse: ”Kelli, gå upp och lås dörren!”

Jag tog mig ur den varma bädden och gick nerför

trappan. Glasdörren tycktes vara låst. Jag började gå därifrån, men ångrade mig och tog i handtaget. Dörren gled upp! Låset var tillslaget, men dörren hade inte stängts helt så att låset kunde ta. Jag drog igen dörren och såg till att låset tog ordentligt och gick och lade mig igen.

På morgonen tänkte jag inte mycket på det som hände under natten. Men då jag drog isär gardinerna fångade något min blick. Stora fotspår i snön ledde fram till dörren och sedan därifrån. Tanken som jag så envist försökt skjuta ifrån mig hade

hindrat en inkräktare från att komma in i vårt hem.

Vad tacksam jag är för den Helige Andens maningar, som skyddade vår familj den där kalla vinternatten. Upplevelsen har för alltid förändrat mitt sätt att lyssna. ■

Kelli Allen-Pratt är medlem i Highlands tredje församling, Highlands östra stav, Utab.

En natt vaknade jag ur en djup sömn och fann mig uppfylld av en pockande tanke: ”Kelli, gå upp och lås bakdörren!”

Välsignad genom seminariet

Juan Miguel Aguirre Encarnación

När jag var 17 år inbjöd mig min vän July att följa med till seminariet i hennes församling i Lima i Peru. Jag hade ett vagt intresse för Gamla testamentet, så jag följde med.

Min väns faster, syster Rosa de Arriaga, var seminarielärare och varje dag började hon lektionen med att be någon uppsända en bön. Genom att jag fortsatte komma fick jag inte bara större kärlek till skriftterna, utan jag lärde mig också att be. Så en dag bad syster Rosa mig att leda klassen i bön. Upplevelsen var otrolig. Mitt bröst blev brinnande och en varm känsla spred sig i hela kroppen. Jag kände det som om jag ville gråta.

En lördag beslöt jag mig för att närvara vid en ungdomskonferens. Jag träffade massor av ungdomar och hade väldigt trevligt. När jag senare på eftermiddagen kom till ett möte klädd i jeans och gymnastikskor, såg jag till min förvåning att alla andra hade kostym och slips. Jag kände mig illa till mods, men en man log mot mig och vinkade åt mig att komma in. Då jag lyssnade under mötet tycktes allt så bekant för mig.

Efteråt gick jag hem till syster Rosa och berättade vad som hänt. Syster Rosas son sade med ett leende: "Du kan inte komma klädd så där i morgon på söndagsmötet."

Nästa dag kom jag till mötet och bar slips för första gången i mitt liv. Jag imponerades av ordningen på mötet och den vänskap som alla visade mig. Jag kände återigen den där varma känslan i bröstet, och den blev kvar under hela mötet. När kören sjöng ville jag gråta. Det var en så underbar känsla att jag ville behålla den för alltid.

En månad efter min första seminarielklass började missionärerna undervisa mig, och den 28 april 1996 döptes jag i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Min mamma och mina systrar döptes sex månader senare och min pappa efter

ytterligare en månad. Den 31 januari 1998 blev hela min familj besegrad i templet i Lima.

Senare verkade jag som missionär i Perumissionen Lima Norra. Efter min mission undervisade jag på missionärsskolan i Peru i tre år. Att bära slips – som en gång kändes så ovant – blev en vardaglig vana.

Jag kommer alltid att vara tacksam mot min vän July och mot min seminarielärare syster Rosa, för den roll de spelat i att hjälpa mig och min familj att få denna kedja av välsignelser. ■

Juan Miguel Aguirre Encarnación är medlem i Los Laureles församling, Chorrillos stav i Lima, Peru.

När jag kom i jeans och gymnastikskor, såg jag till min förvåning att alla andra hade kostym och slips.

Visste du det här?

"De rättfärdigas sång"

Att sjunga psalmer har alltid varit ett viktigt inslag i sista dagars heligas gudsdyrkan. År 1830 befallde Herren Emma Smith att "göra ett urval av andliga sånger" (L&F 25:11). Under de följande fem åren – vilket var en

mycket svår period i hennes liv och i kyrkans historia – samlade och omarbetade Emma Smith, med god hjälp av William W Phelps, många andliga sånger. Slutligen, i augusti 1835, publicerades kyrkans första psalmbok.

Emmas sammanställning, *A Collection of Sacred Hymns, for the Church of the Latter Day Saints*, innehöll 90 psalmer. Eftersom de första heliga kände ett behov av nya texter som uttryckte lärdomarna om uppståndelsen

och övertygelsen därom, skrevs 30 till 40 av dessa ursprungliga psalmtexter av medlemmar i kyrkan. Tjugosex av psalmerna i Emmas psalmbok finns fortfarande i den nuvarande psalmboken på engelska.

■ ■ ■ ■

Förslag till ledare

Om du vill utveckla sociala förmågor, prova då med att erbjuda dig att göra något som stärker ditt självförtroende. Anmäl dig till en hjälporganisation i skolan eller samhället eller delta i någon organiserad sport. Att tillhöra en grupp och delta i en givande verksamhet kan hjälpa dig att utveckla sociala förmågor som du har hjälp av i andra sammanhang.

Det hände i augusti

Följande viktiga händelser i kyrkans historia inträffade under augusti månad.

2 augusti 1831: Under en ceremoni i Jackson County i Missouri, invigde Sidney Rigdon (höger) "Sions land" för insamlingen av de heliga. Följande dag invigde profeten Joseph Smith en tomt för ett framtida tempel i Independence (överst).

25 augusti 1878:

Den första Primärföreningen, grundad av Aurelia Spencer Rogers (vänster), hölls i Farmington i

Utah. Mindre än två år

senare, den 19 juni 1880, grundades en Primärförening för hela kyrkan, med Louie Bouton Felt som första president.

Konst på Internet

Tillgång till utställningar på Museum of Church History and Art finns på **www.lds.org/museum**. Gå på en virtuell rundtur genom museet, eller se ett galleri av tidigare vinnare i museets internationella konståvlingar.

Tävlingen hålls vart tredje år. Nuvarande deadline är november 2005. För att skicka in konstverk, fyll i en anmälningsblankett och skicka foton av ditt konstverk på Internet, eller begär en anmälningsblankett via e-post till **churchmuseum@ldschurch.org**. Hemsidan och anmälningsblankett finns på engelska, franska, tyska, japanska, portugisiska, ryska och spanska.

ÖVERST FRÅN VÄNSTER: UTVALD KVINNA, AV LIZ LEMON SWINDLE; FOTO AV PSALMBOK, RANDALL J PIXTON; INVIGNINGEN AV TEMPELPLATSEN I INDEPENDENCE I MISSOURI, AV DALE KILBOURN; BYST AV SIDNEY RIGDON, AV ED FRAUGHTON; AURELIA SPENCER ROGERS, AV LOUIE FELT KEYSOR; PAINTBRUSH PHOTOGRAPH © PHOTODISC

Så kan du använda *Liahona* augusti 2003

Förslag till samtalsämnen

- "Din släktforskning: Hur du börjar", s 12: President Boyd K Packer föreslår ett lätt sätt att börja på en egen släkthistoria. Diskutera hans förslag och gör upp en plan över de första stegen.

- "Ett nätverk av vänner", s 32: Äldste Richard H Winkel berättar hur de jättelika redwoodträden kan överleva kraftiga vindar genom att de flätar samman sina rötter med närstående trädets rötter. Medlemmarna i kyrkan är som redwoodträd: Vi behöver styrkan i vår omgivning för att stå raka. Diskutera vad ni kan göra för att hjälpa medlemmar i er församling eller gren.

- "Liknelsen om talenterna", s 34: Äldste Ronald A Rasband tar upp tre principer som gäller förmågor. Tala om dessa principer och om hur de stämmer in på speciella förmågor som medlemmar i din klass eller familj har.

- "Tron lyser upp vägen", s LS2: President Gordon B Hinckley jämför ett nattåg med en resa genom livet. Diskutera hur tron lyser upp vägen för oss precis som tågets lyktor lyser upp vägen för lokföraren.

FOTO CRAIG DIMOND. BILDEN ÄR ARRANGERAD

Testa dina kunskaper

Vet du var dessa händelser i Mormons bok inträffade?

1. När kung Mosiah flydde med sin skara nephiter förenade de sig med mulekiterna. Vad heter landet som mulekiterna bodde i?
a Gidgiddonah
b Lehi-Nephi
c Zarahemla

Ämnen i detta nummer

LS = <i>Lilla stjärnan</i>	
Aktivering	42
Barn	42
Behålla medlemmar	32
Besöksundervisning	25
Den Helige Anden	22, 42
Döden	2
Familjens hemafton	48
Familjerelationer	LS7
Frid	42
Förberedelse	25
Föredöme	LS4
Förlåtelse	42
Handlingsfrihet	22
Hemundervisning	7
Jesus Kristus	34, 38, LS10, LS12
Kyrkans historia	47, LS14
Kärlek	2, 8
Ledarskap	47, 48
Lydnad	12, 22
Missionsarbete	26, 28, 38
Motgång	18, 25, 42
Musik	47
Nya testamentet	34, 38, LS10, LS12
Omvändelse	26, 42
Primär	LS4, LS14, LS16
Prästadöme	LS10, LS12
Sabbatsdagen	LS7
Seminarier	42
Släkthistoria	12, 28
Studera skrifterna	42
Talanger	34
Tempel och tempeltjänst	LS6
Tjänande	2, 42
Tro	18, LS2
Undervisning	48
Uppståndelse	38
Vittnesbörd	LS16
Vänskap	8, 32, 42
Världsomfattande kyrka	LS7

2. Vad heter det vatten där Alma döpte? En nephitisk profet fick senare samma namn.

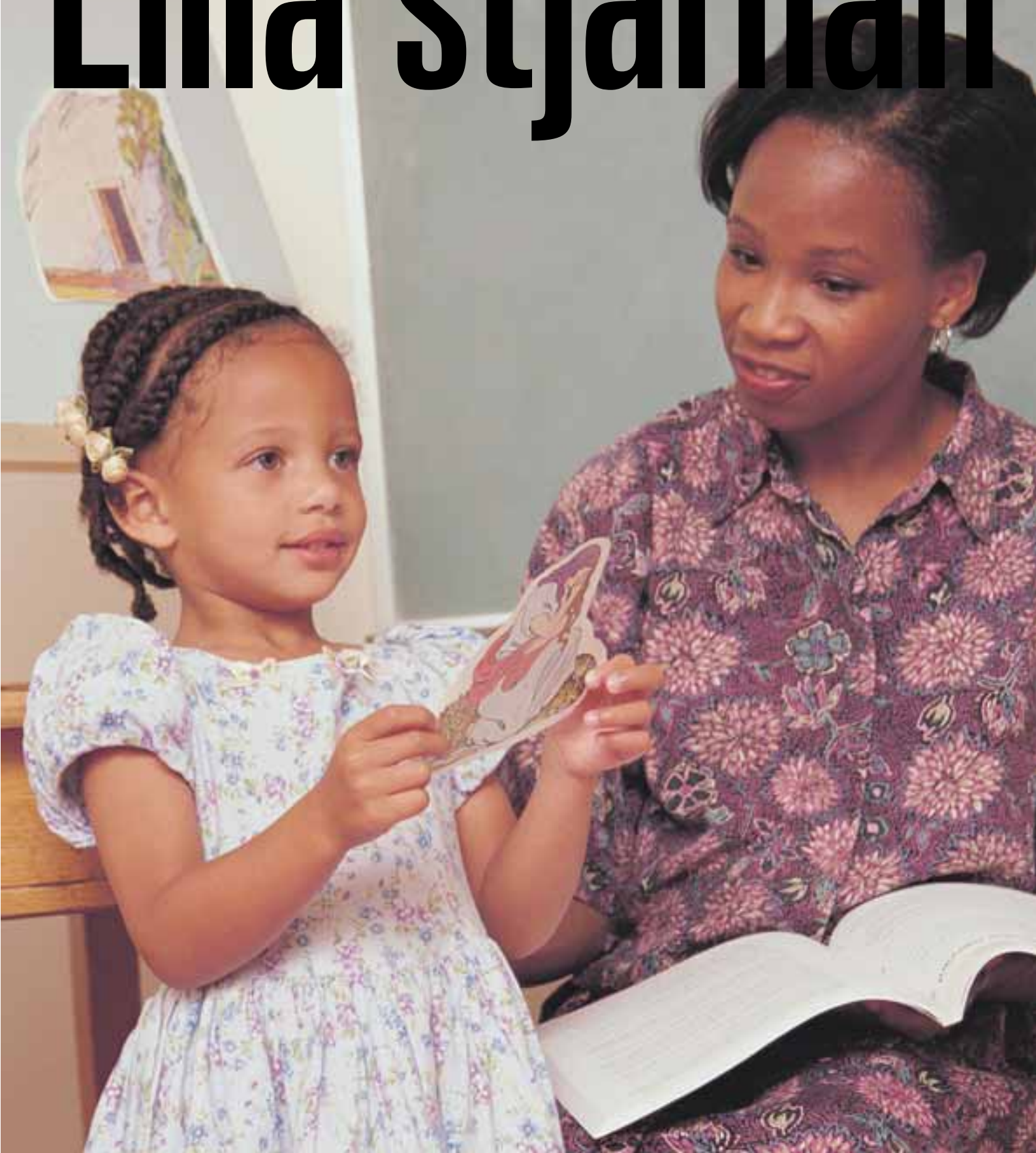
- a Helaman
- b Mormon
- c Laman

3. Vilket land gav nephiterna till Anti-Nephi-Lehiterna till arvedel?

- a Landet Ymnighet
- b Irreantum
- c Jershons land

Svar: 1. c (se Omni 1:12-14); 2. b (se Mostab 18:7-10); 3. c (se Alma 27:21-22)

Lilla stjärnan

Tron lyser upp vägen

PRESIDENT GORDON B HINCKLEY

Som ung man åkte president Gordon B Hinckley tåg som nattetid rusade fram genom smala bergspass. Det hjälpte honom förstå hur trons ljus kan leda oss genom modfällighetens mörka stunder.

För varje man eller kvinna som går på livets väg kommer det mörka tider av tvivel, av modfällighet, av besvikelser. En del ser framåt med trons ljus, men många famlar i mörkret och går till och med vilse.

Min uppmaning till er är en uppmaning att tro, att ha den tro som ”är en övertygelse om det man hoppas, en visshet om det man inte ser” (Heb 11:1), som Paulus beskrev det.

För länge sedan arbetade jag för ett av våra järnvägsbolag vars räls slingrade sig genom bergspassen här i västern. Jag reste ofta med tågen. Det var på den tiden när man använde ånglok. De enorma tågen var stora och snabba och farliga. Jag undrade ofta hur lokföraren vågade sig ut på den långa resan genom natten. Sedan insåg jag att det inte var en enda lång färd, utan snarare en kort resa som hela tiden förlängdes. Loket hade en stark strålkastare som lyste upp kanske 400 meter av rälsen.

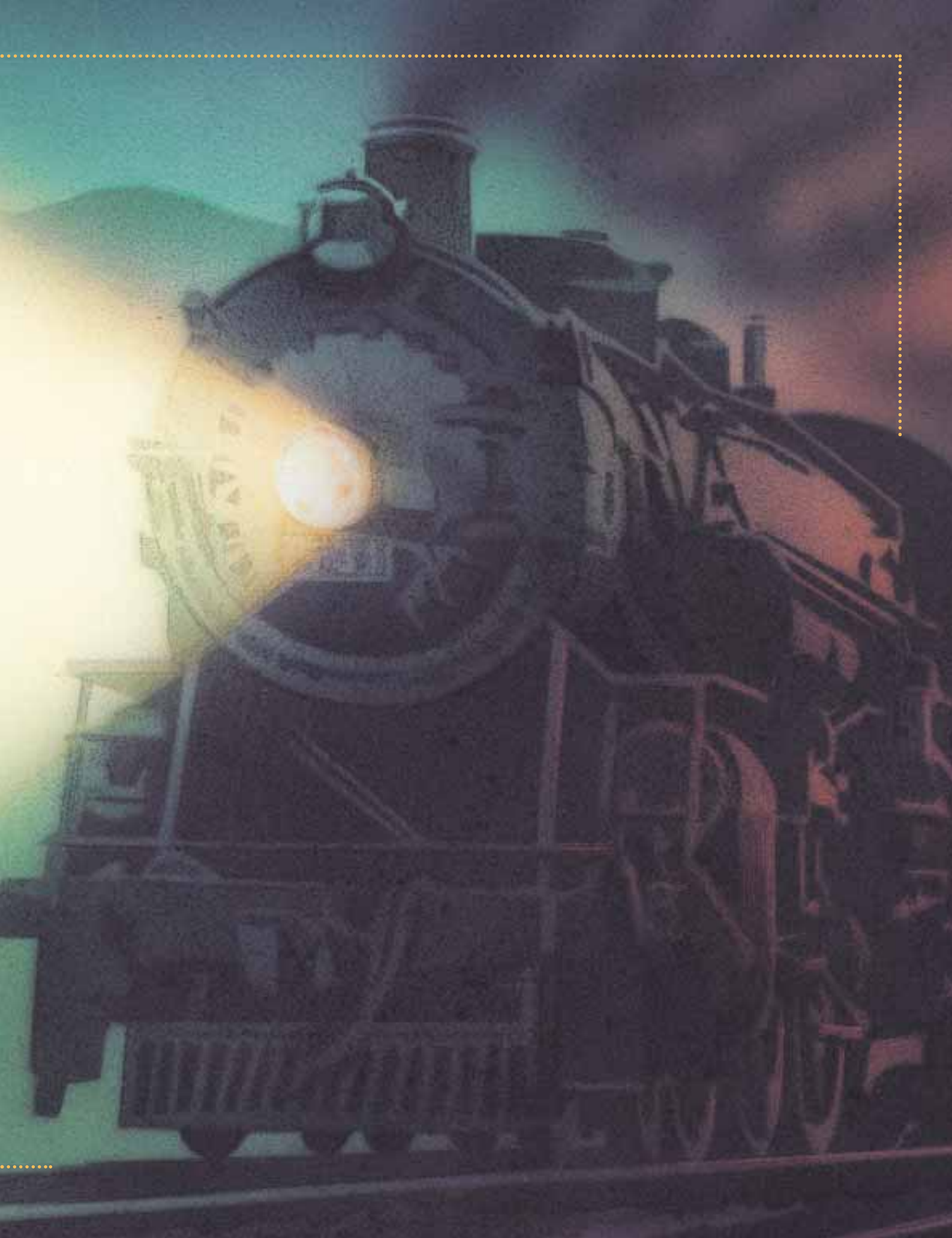
Lokföraren såg bara så långt, men det räckte eftersom han alltid hade ljuset framför sig under natten, på väg mot en ny dags gryning.

Herren har talat om denna process. Han sade: ”Det som icke uppbygger är icke av Gud, utan det är mörker.

Det som är av Gud är ljus, och den som mottager ljus och förbliver i Gud får mera ljus, och detta ljus bliver klarare och klarare, till dess att den fullkomliga dagen frambryter” (L&F 50:23–24).

Likadant är det med vår eviga färd. Vi tar ett steg i taget. När vi gör det sträcker vi oss ut i det okända, men tron lyser upp vägen. Om vi odlar den tron, kommer vi aldrig att vandra i mörkret. ●

Från ett tal på generalkonferensen i april 2002.

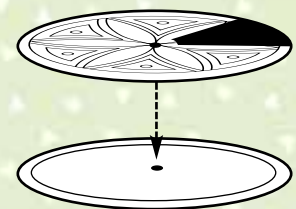
"Jag kan lära mig-hjulet"

1. Montera den här sidan på tjockt papper. Klipp ut de två cirklarna och fönstret i "Jag kan lära mig-hjulet".

2. På det tomma utrymmet i cirkeln med bilderna ritas du en bild av dig själv och skriver något undertill om vad du vill lära dig i Primär om hur du kan bli ett bättre föredöme för en troende.

3. Lägg cirkarna mitt på varandra, gör hål genom båda cirkarna och fäst ihop dem med en påsklämma (se bild).

4. Vrid på "Jag kan lära mig-hjulet" så att du kan läsa något av det du kan lära dig i Primär.

Illustration

SLUTNOTER

1. Samlingsstund med president Gordon B Hinckley, artikelnr 56331 180.
2. Se 1 Timoteusbrevet 4:12.
3. James R Moss, "Young John Taylor", *New Era*, okt 1980, s 29.
4. "A Testimony Makes Me Feel Happy Inside", Primärs öppet hus, apr 2002, s 8.
5. Pat Graham, "Happy Birthday, Primary", *Friend*, aug/sep 1983, s 34.

Föredöme för de troende

VICKI F MATSUMORI

Det finns inte "något annat namn givet, varigenom frälsning kan erhållas" (Mosiah 5:8).

När Jesus hade dött skrev en apostel som hette Paulus ett brev till medlemmarna i kyrkan och berättade hur vi kan vara ett föredöme för de troende, eller bli en bättre Kristi efterföljare. När vi gör det som aposteln Paulus lärde oss, ärar vi Frälsaren och hans namn och är exempel på Frälsarens lärdomar för andra människor. Paulus skrev: "Ingen får förakta dig för att du är ung, utan var ett föredöme för de troende i ord och gärning, i kärlek, trohet och renhet" (1 Tim 4:12).

President Gordon B Hinckley förklarade att när Paulus säger att vi ska vara ett föredöme "i ord" talar han här "om språket ... Han säger att grova och oanständiga [fula] ord är oförenliga med ens kallelse som troende på Kristus" ("Missbruka icke Herrens namn", *Nordstjärnan*, jan 1988, s 43). Han sade att vi bör använda vår himmelske Faders namn på ett vördnadsfullt sätt.

Det finns andra sätt att visa att vi tror på Kristus. År 1878 föreslog Aurelia Spencer Rogers att barnen skulle träffas varje vecka och lära sig om Frälsaren och om hur de kunde vara goda föredömen för de troende. President John Taylor, som då var president för kyrkan, tyckte om tanken och den första Primärföreningen organiserades.

Nu, 125 år senare, uppmuntrar syster Coleen K Menlove, president för Primär i hela världen, barnen "att leva efter evangeliet och få ... ett vittnesbörd" ("A Testimony Makes Me Feel Happy Inside", Primärs öppet hus, apr 2002, s 8).

När du väljer det rätta och följer Frälsaren, är du ett föredöme för de troende.

Förslag för samlingsstunden

1. Gå igenom L&F 107:4 för att hjälpa barnen förstå hur namn kan visa vördnad för Gudomen och förklara olika sidor av Frälsarens mission. Skriv upp dessa skriftställe hänvisningar på tavlan: Job 19:25 ("återlösare"); Jesaja 9:6 ("Under, Rådgivare, Mäktig Gud, Evig Fader, Fridsfurste"); Lukas 2:11 ("Frälsare", "Herren"); Johannes 1:29 ("Guds lamm"); Johannes 1:45 ("Israels konung"); Johannes 10:14 ("gode herden"); Uppenbarelseboken 1:8 ("A och O", "han som är och som var", "Allsmäktige"). Låt barnen bitta och skriva upp namnen på Gudomen med hjälp av skriftstäl-lena. Diskutera vad det betyder att inte missbruka Herrens namn. Hjälp barnen lära sig 2 Moseboken 20:7 utantill. Dela upp dem i grupper. Skriv skriftstället på ett papper till varje grupp och klipp isär orden. Låt varje grupp sätta ihop skriftstället.

2. Hjälp barnen förstå att vi ärar Jesus Kristus genom att tänka på honom under sakramentet. Tala om händelserna kring den sista måltiden med hjälp av Lukas 22:19–20; L&F 20:77, 79 och en bild av den sista måltiden. Vad hjälper oss sakramentsbrödet och vattnet att komma ibåg? (Att Frälsaren offrade sin kropp och sitt blod.) Vad lovar vi? (Att ta på oss hans namn, att alltid minnas honom och att hålla hans bud.) Vad lovar han oss? (Att vi ska få ha hans Ande hos oss om vi väljer det som är rätt.) Tala om olika sätt att koncentrera våra tankar på Frälsaren under sakramentet. Ta med barnen till den plats där sakramentet förbereds och välsignas, och låt unga män med aronska prästadömet förklara betydelsen av att förbereda, välsigna och dela ut sakramentet. Sjung sånger eller psalmer som handlar om sakramentet ●

Tempelbilder

I varje nummer av *Lilla stjärnan* under 2003 finns det tempelbilder. Ta ut tempelbilderna ur tidningen, klistra fast dem på tjockt papper och klipp ut dem. Samla bilderna som påminnelse om templets betydelse.

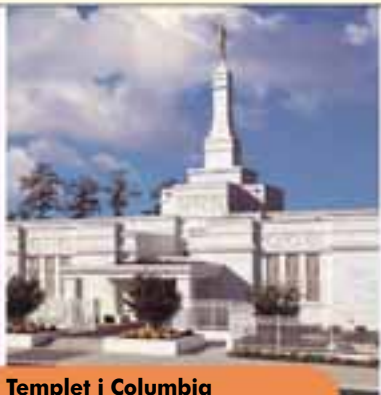

FOTO BRIAN DRESSLER

Templet i Columbia i South Carolina

Invigt den 16 oktober 1999 av president Gordon B Hinckley

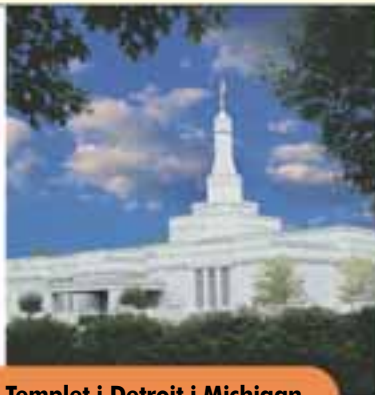

FOTO GINA DENISE THOMPSON

Templet i Detroit i Michigan

Invigt den 23 oktober 1999 av president Gordon B Hinckley

FOTO ROBERT THOMPSON

Templet i Halifax i Nova Scotia i Canada

Invigt den 14 november 1999 av president Gordon B Hinckley

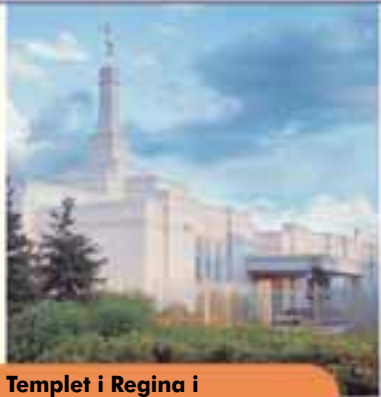

FOTO DON CRUICKSHANK

Templet i Regina i Saskatchewan i Canada

Invigt den 14 november 1999 av president Boyd K Packer

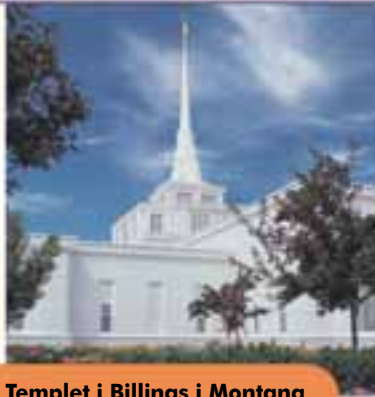
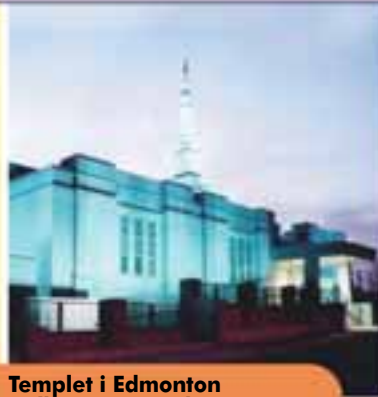

FOTO PHIL BELL PHOTOGRAPHY

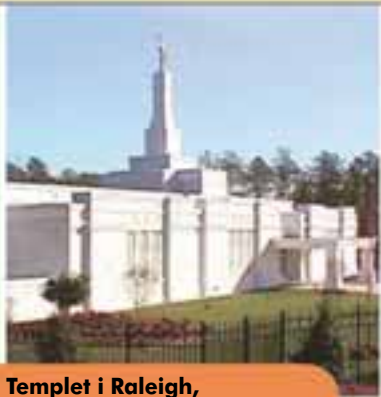
Templet i Billings i Montana

Invigt den 20 november 1999 av president Gordon B Hinckley

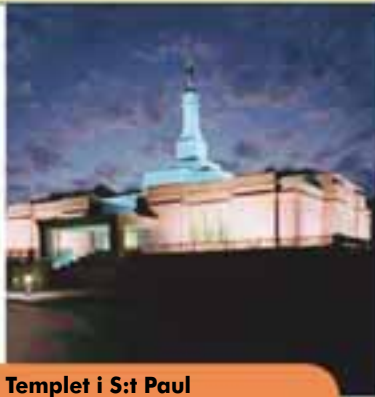
Templet i Edmonton i Alberta i Canada

Invigt den 11 december 1999 av president Gordon B Hinckley

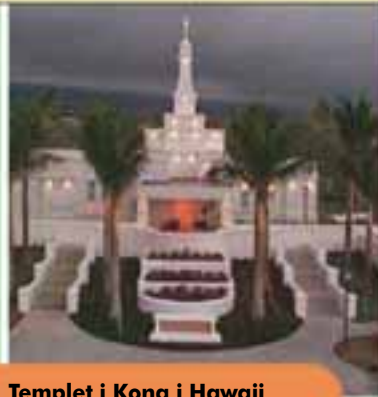
Templet i Raleigh, North Carolina

Invigt den 18 december 1999 av president Gordon B Hinckley

Templet i S:t Paul i Minnesota

Invigt den 9 januari 2000 av president Gordon B Hinckley

Templet i Kona i Hawaii

Invigt den 23 januari 2000 av president Gordon B Hinckley

TAM HOI HOON

FRÅN HONGKONG

EMILY CHIEN OCH TIFFANY E LEWIS

Som mycket liten pojke älskade Tam Hoi Hoon att klättra. Han kunde klättra upp för gatlyktor och till och med palmer med bara händerna! Hans favoritämne i förskolan var gymnastik. Vid den tiden bodde familjen Tam i Hawaii, där broder Tam studerade vid universitetet.

När hans familj flyttade tillbaka till Hongkong, gick Hoi Hoon med i en gymnastikförening för amatörer i Hongkong. Efter att ha blivit medlem i laget vann han Hongkongs gymnastiktävling 2001. Nu är Hoi Hoon tio år gammal och medlem i Aberdeens församling, Hong Kong Islands stav, och är ett föredöme genom sin gymnastik och sin tro.

Även om Hoi Hoon tycker det är roligt att gymnastisera, är det också hårt arbete. På tisdagar, onsdagar, torsdagar och lördagar åker hans föräldrar tåget med honom i en och en halv timme till träningen och sedan i en och en halv timme för att komma hem igen. Träningarna varar två eller tre timmar. Att lära sig en ny rörelse

tar en till två månader för Hoi Hoon, eftersom han måste öva på rörelsen mer än 500 gånger innan han kan den perfekt! Men Hoi Hoon tycker om barnen han arbetar ihop med, och han älskar uppvisningar. Att höra en publik klappa händerna och höja glädjeryten gör honom lycklig.

Höger: Hoi Hoon tränar flitigt och ibland vinner han! **Ovan:** Hoi Hoon tillsammans med sin storebror Kwan Lam (till vänster) och sin tränare Chen Yu Tien (till höger).

Ovan: Familjen Tam firar Hoi Hoons och Kwan Lams födelsedagar. Höger: Hoi Hoon tillsammans med en av tränarna.

Den gymnastiska rörelse som Hoi Hoon tycker bäst om är baklänges saltomortal. Han kan göra en dubbel saltomortal innan han landar! För att göra en del av sina rörelser måste han vara mycket modig.

I den kinesiska kulturen ger föräldrarna sina barn namn som har speciell betydelse. Så är det med namnet Hoi Hoon. *Hoi* betyder "havet" och *Hoon* betyder "vidsträckt och omfattande". Hoi Hoon fick det här speciella namnet för hans far ville att han skulle bli en förståndig person, vars förmåga att bry sig om och förstå andra är lika vidsträckt och djup som havet.

Hoi Hoon arbetar bra tillsammans med andra människor, så det är ett bra namn för honom. I gymnastiken specialiserar han sig i en gren där han framför övningar tillsammans med tre andra pojkar. Hans tränare valde detta för honom, eftersom det kräver

speciellt samarbete med gymnaster i olika åldrar.

Hoi Hoon är det mellersta av de tre barnen i familjen Tam. Hans bror Kwan Lam, tolv år, tycker om att spela piano, sjunga och simma. Hans syster Hiu Yau, fyra år, tycker om att dansa och läsa sagoböcker. "Vi är tacksamma att ha fått tre friska och ljuvliga barn", säger syster Tam. "Var och en av dem är speciell."

Familjen Tams barn är duktiga i skolan, och alla barnen är flitiga med skolarbete hela veckan. När de har tid att ta en paus, tycker familjen om att gå till lekplatsen eller åka på cykelturer i närheten av sitt hem.

Hoi Hoon tycker om Primär, och han försöker göra det som han lär sig i klassen. Hans älsklingsång är "Jag är Guds lilla barn". Som barn till vår himmelske Fader tror Hoi Hoon på att vara ett gott föredöme och hålla buden.

I juli 2001 blev Hoi Hoon inbjuden av de styrande i Hongkong att tillsammans med andra framstående gymnaster delta i en uppvisning av Kinas guldmedaljörer i gymnastik. Hoi Hoon, som då var åtta år gammal, var yngst bland deltagarna.

Alla gymnasterna blev ombedda att närvara vid en sista övning söndagen före uppvisningen. Familjen Tam vet hur viktigt det är att hålla sabbatsdagen helig, och därför talade broder Tam om för Hoi Hoons tränare att Hoi Hoon skulle komma till alla andra repetitioner – men inte till den på söndagen. Tränarna och funktionärer blev upprörda och tänkte ersätta Hoi Hoon med en annan pojke. Familjen Tam ändrade sig inte, men de bad varje kväll i sin familjebön att Hoi Hoon skulle få vara med i uppvisningen. Till slut gick funktionärerna med på att låta honom vara med. Även utan den extra övningen utförde Hoi Hoon varje rörelse perfekt. ”Jag vet att det är mycket viktigt att lyda Herren”, säger Hoi Hoon.

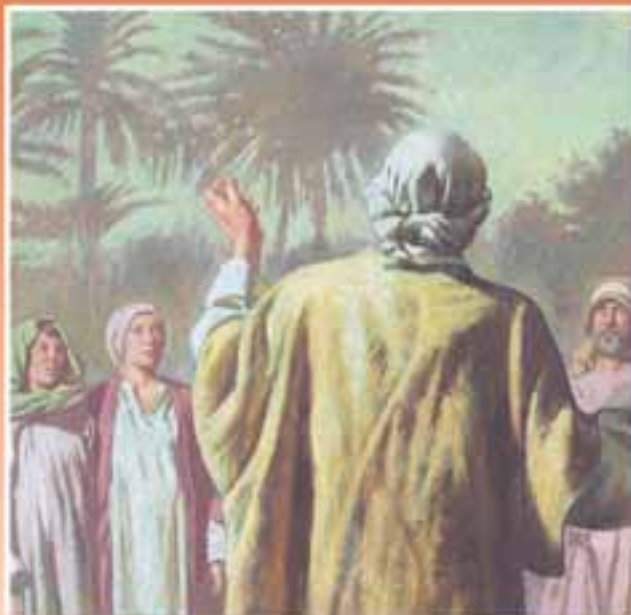
Hoi Hoons tränare, Chen Yu Tien, säger att det finns flera saker som gör Hoi Hoon till en duktig gymnast: ”Han är villig att träna hårt och hålla ut. Han har starka och kraftiga armar, och han är entusiastisk.” Men han säger att det som gör Hoi Hoon så framgångsrik i gymnastik och i allt annat han gör, är kärleken och stödet från hans familj.

Hoi Hoon håller med. ”Jag vet att pappa och mamma älskar mig väldigt mycket. Och de ber för mig också”, säger han. Med den kunskapen är det nästan omöjligt att inte leva upp till sitt namn – i familjen, i idrotten och i sitt liv. ●

Emily Chien är medlem i Taipeis andra församling, Taipeis centrala stav i Taiwan. Tiffany E Lewis är medlem i Shores församling i Miami, Fort Lauderdals stav i Florida.

SIMON OCH PRÄSTADÖMET

ILLUSTRATIONER ROBERT T. BARRETT

Många människor i Samarien hörde och trodde på evangeliet och döptes. Men de hade inte fått den Helige Anden.

Apostlagärningarna 8:5, 12–16

Petrus och Johannes tog sig till Samarien. De lade sina händer på människornas huvuden och gav dem den Helige Anden.

Apostlagärningarna 8:14–17

En man som hette Simon såg Petrus och Johannes ge människorna den Helige Anden, och Simon visste att de två apostlarna hade prästadörets kraft. Han ville också ha prästadörets kraft.

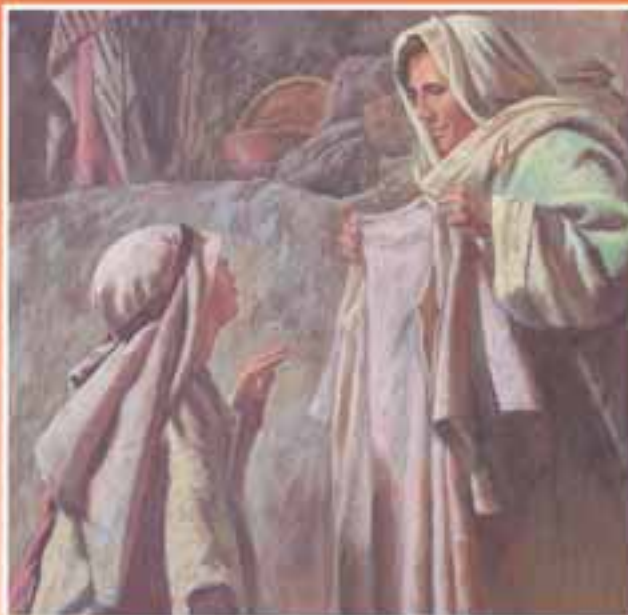
Apostlagärningarna 8:9, 18–19

Han frågade om han kunde få köpa den. Petrus sade till Simon att ingen kan köpa prästadömet, och att Gud bara ger det till rättfärdiga män. Petrus visste att Simon inte var rättfärdig och uppmanade honom att omvända sig.

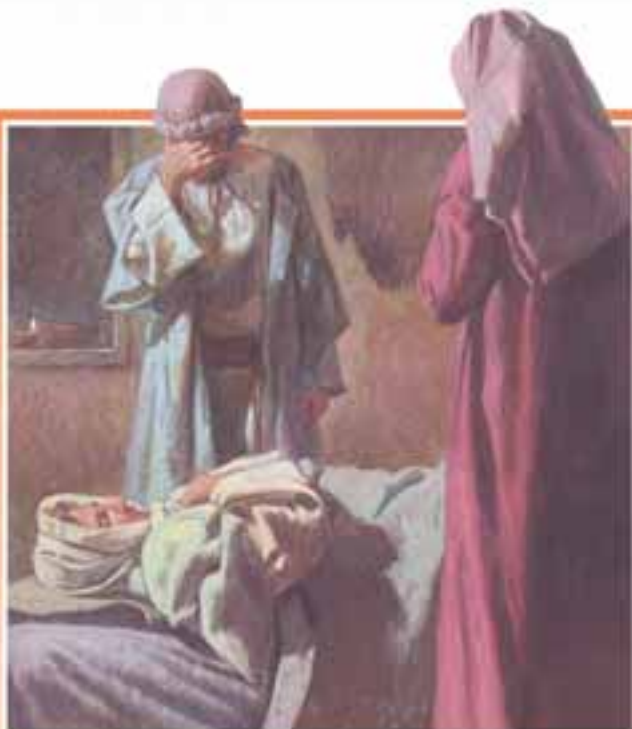
Apostlagärningarna 8:18–24

PETRUS KALLAR TABITA TILLBAKA TILL LIVET

En god kvinna som hette Tabita bodde i Joppe. Hon var en Jesu Kristi efterföljare. Hon hjälpte många människor och gjorde mycket gott.

Apostlagärningarna 9:36

En dag blev hon sjuk och dog.

Apostlagärningarna 9:37

Hennes vänner skickade bud efter Petrus. Han bad Tabitas vänner att lämna rummet.

Apostlagärningarna 9:38–40

Han knäböjde och bad, sedan sade han till henne att hon skulle ställa sig upp. Hon öppnade ögonen, fick se Petrus och satte sig upp.

Apostlagärningarna 9:40

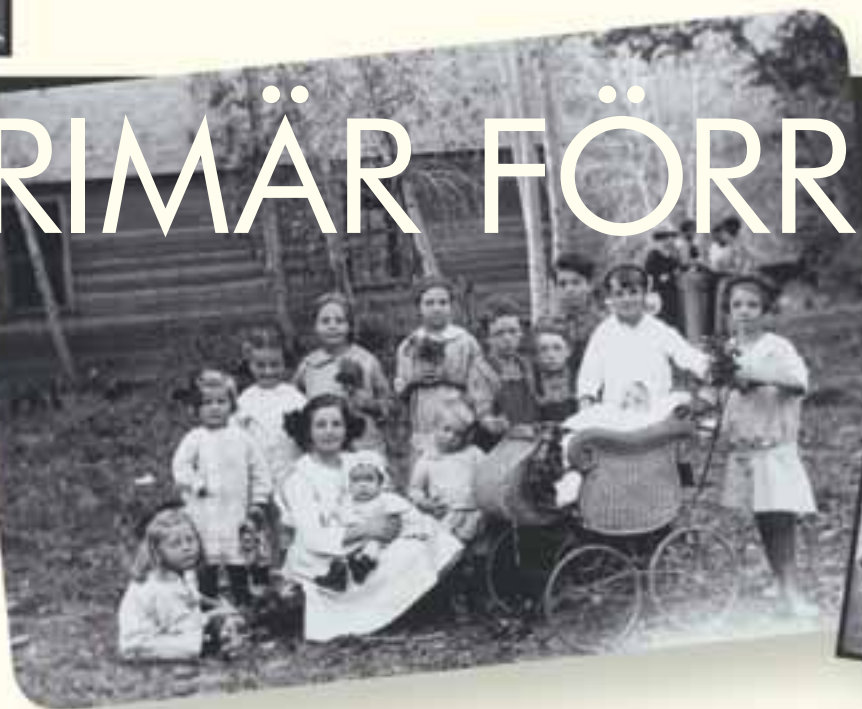

Petrus hjälpte henne att ställa sig upp. Sedan kom hennes vänner tillbaka in i rummet och såg att hon levde. Petrus hade använt sig av prästadömetts kraft och myndighet, som han fått av Jesus, för att kunna utföra underverket att kalla Tabitha tillbaka till livet. Många människor i Joppe trodde på Jesus Kristus när de fick veta vad som hänt med Tabitha.

Apostlagärningarna 9:41–42

PRIMÄR FÖRR OCH

*”Var i världen du än är, så följ med mig till Primär”
(Children’s Songbook, s 255).*

CHRISTINE RAPPLEYE

Kommer du ihåg din första dag i Primär? Det var troligtvis en söndag medan dina föräldrar var i Söndagsskolan, Hjälpföreningen eller på ett prästdömsmöte. Hur gammal var du då? Var höll man Primär? Vad lärde du dig? Sjöng du sånger och var du med på en lektion?

Det allra första primärmötet hölls i Farmington i Utah den 25 augusti 1878. Syster Aurelia Spencer Rogers ville hjälpa pojkarna att lära sig hur de skulle uppföra sig och bli goda män. Hon talade med syster Eliza R Snow, Hjälpföreningens generalpresident, om att starta en Primärförening

i sin församling. Syster Snow fick tillåtelse av kyrkans president John Taylor att låta syster Rogers hålla sin första Primär. De bestämde att även flickor skulle vara med.

Några dagar före det första mötet besökte syster Rogers och hennes rådgivare varje familj i församlingen för att inbjuda alla barn i åldrarna 4 till 14 år till Primär. Det fanns 115 pojkar och 100 flickor – det var många barn!

Första dagen kom det 224 barn. Ledarna lärde ut sånger och dikter, läste upp berättelser ur Bibeln och höll lektioner om gott uppförande. Några pojkar hade gått in

i trädgårdar som inte var deras, och man hade sett en del flickor hänga bakefter vagnar. Primärs ledare lärde barnen att det var fel och farligt att göra så.

Efter första mötet organiserade syster Eliza R Snow Primärföreningar på flera orter. Många träffades i skolor med bara ett klassrum eller i församlingarnas byggnader. Några hade 50 eller 60 barn, andra hade över 100. Tänk er att ha så många barn i er primärklass!

Under de allra första åren gjorde några av Primärföreningarna handskrivna tidningar, några bildade mindre orkestrar och andra arrangerade penninginsamlingar, till exempel i form av basarer. Pengarna från insamlingarna hjälpte behövande barn och andra medlemmar i kyrkan och försåg templen med möbler.

NU

Senare grundade Primär ett barnens sjukhus, gav ut en tidning och startade ett radioprogram och ett TV-program.

Under årens lopp bildades Primärföreningar i många delar av världen. På några platser organiserades Primär i hemmen, eftersom församlingens eller grenens medlemmar bodde för långt ifrån varandra för att kunna träffas i kyrkan under veckan.

I början av 1900-talet indelades

Primärföreningarna i klasser efter åldersgrupper, och lektioner skrevs för varje grupp. På senare tid började 12 till 14 år gamla pojkar och flickor att gå till GUF. Det skedde andra förändringar under de följande åren. Nu hålls Primär på söndagen.

I dag kommer miljoner barn till Primär över hela världen. Och du är en del av den organisation som startades för 125 år sedan med en enda primärklass i Utah. ●

Därför tycker jag om Primär ...

Det är roligt och andligt i Primär, särskilt när vi sjunger av hjärtat och inte bara med rösten. Det bästa med Primär är att vi har underbara ledare. Jag har lärt mig mycket, särskilt att vara snäll mot alla människor. Jag tror inte jag skulle ha blivit det jag är om det inte varit för Primär.

Rochelle Leavitt, 11 år, är medlem i Granite Hills församling, El Cajons stav i Kalifornien.

Jag tycker om att höra berättelser om andra primärbarn som liknar mig. Jag har lärt mig

hur man håller sabbatsdagen helig och vad som är rätt att göra på söndagar.

Jacob Kelly, 7 år, är medlem i Baulkham Hills församling, Greenwich stav i Sydney i Australien.

Jag älskar att rita och skriva i Primär. Jag tycker också om bilderna som min lärare visar mig. Jag lär mig att göra gott mot andra och mot min familj.

Petero Bola, 8 år, är medlem i Toga gren, Nausoris stav i Fiji.

I Primär lär vi oss att Jesus är vår vän. Vi lär oss också om templet, och att vi ska lyssna på mamma och

pappa och välja att göra det som är rätt. Ibland är det svårt, men Jesus hjälper mig när jag ber om hjälp.

Naomi Mesotten, 7 år, är medlem i Leuvens gren i Antwerpens stav i Belgien.

Jag älskar mina lärare och mina vänner i Primär. Det bästa jag vet är att få hålla ett tal eller en bön.

Jag har lärt mig att Jesus dog för mig för att han älskar mig.

Brooke Peterson, 4 år, är medlem i Springfields tredje församling, Springfields södra stav i Missouri. ●

Jag tycker om att höra berättelser om de underverk Jesus gjorde, om hur han botade människor, uppväckte döda och gav mat till 5000. I Primär träffar jag alla mina vänner. Jag tycker om att komma varje söndag!

Penka Petkova, 10 år, är medlem i Geo Milevs gren, Sofia distrikt i Bulgarien.

I Primär har jag lärt mig att när vi håller bön, blundar vi och lägger armarna i kors och böjer huvudet, och välsignelser sänds ner till oss.

Brandon Checketts, 6 år, är medlem i Norra Logans 11:e församling, Green Canyons stav i Norra Logan i Utah.

Det jag tycker mest om i Primär är att sjunga. Jag har lärt mig att vara vördnadsfull och lyssna till den Helige Anden.

Makiah Barnhart, 6 år, är medlem i Williamsports församling, Williamsports stav i Pennsylvania.

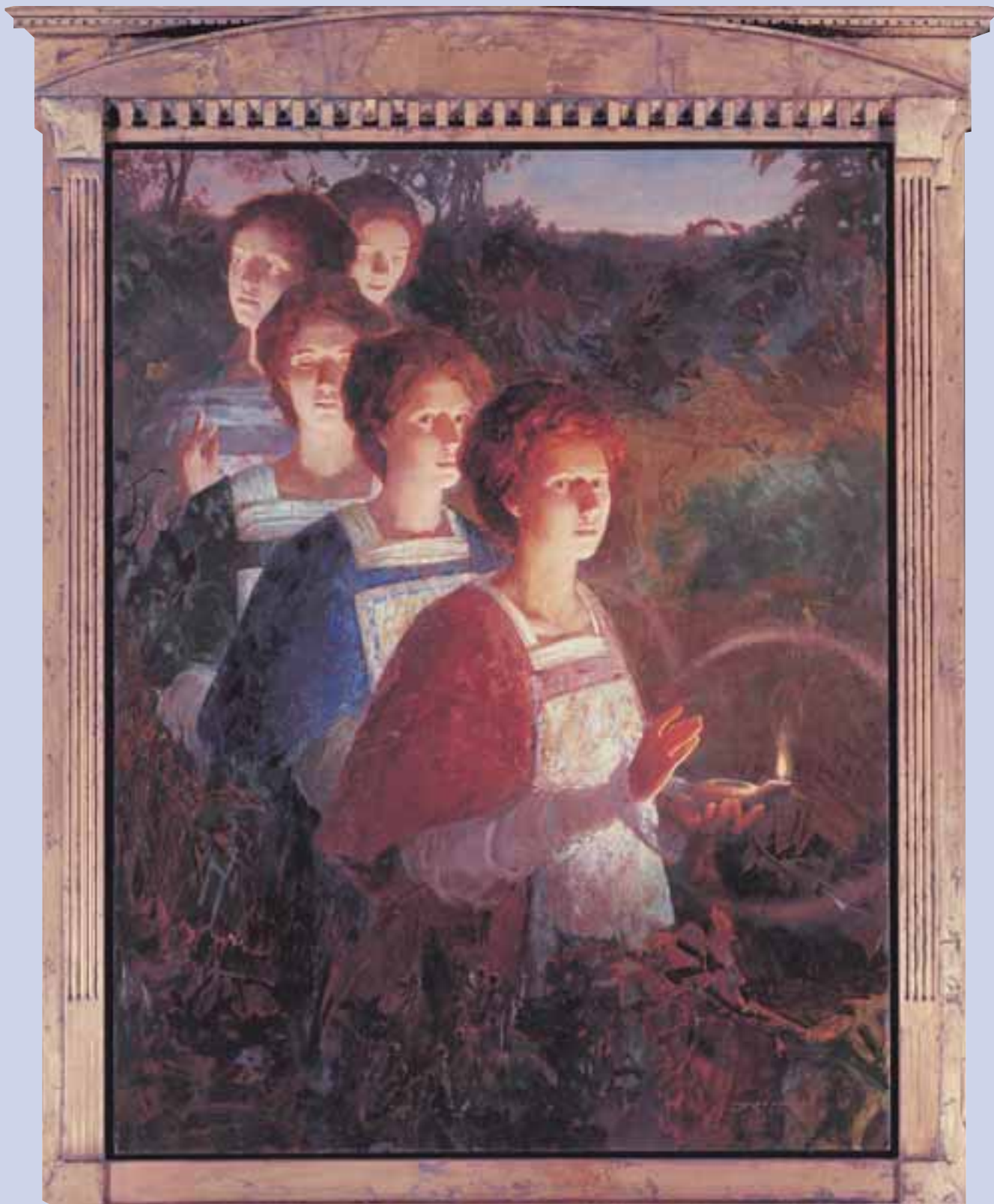

Jag tycker om att lära mig om skrifterna och att måla bilder av Jesus.

Jag har lärt mig att inte äta eller dricka sådant som kan skada mig.

Eddy Emanuel Castillo, 11 år, är medlem i Comalapa gren, Chimaltenango stav i Guatemala.

De fem förberedda, J Kirk Richards

"Då skall himmelriket liknas vid tio jungfrur som tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen. Fem av dem var oförståndiga och fem var förståndiga. De oförståndiga tog sina lampor men tog ingen olja med sig. De förståndiga tog olja i kärlen tillsammans med sina lampor" (Matt 25:1–4).

Den sörjande änkan, det faderlösa barnet och de ensamma överallt kommer att glädjas, tröstas och hållas vid gott mod av vårt tjänande. Vi upplever också en djupare förståelse av orden i Jakobs brev: "Att ta sig an föräldralösa barn och änkor i deras nöd och hålla sig obesmittad av världen, det är en gudstjänst som är ren och fläckfri inför Gud och Fadern." Se president Thomas S. Monson, "De faderlösa och änkorna – älskade av Gud", s 2.